buurtkrant voor IJburg, Indische Buurt en Oostelijk Havengebied 7e jaargang nummer 4 oktober 2012

IJopener

voor bewoners door bewoners

Buurtkranten onder vuur

Poëtische putdeksels in Diemerpark

Dé bakker van Oost focust op desem

inhoud

3 **Buurtkranten onder vuur**
Ook de IJopener ontsnapt de dans om de subsidies niet
5 **Kinderatelier met visie**

Peuters krijgen de ruimte om hun eigen beeldtaal te ontplooien
6 **Pendelen tussen IJburg en Afrika**
De oeverzwaluw is jaarlijks te gast op IJburg. Hoe lang nog?
7 **Column: Uitruilen**
8 **Spreken in de Zwijger**
Pakhuis de Zwijger biedt een platform voor toekomstbespiegelingen
9 **Zorg en samenleven**
Het WMO Loket geeft antwoord
10 **Meedoen is winnen**

Bij de jaarlijkse rollatorrace krijgen alle deelnemers een medaille
12 **Tijd voor stiltebeleid**
Er wordt wel erg veel gefeest in Oost
13 **Een betere wereld cadeau**
Geschenken met een verhaal
14 **Boeken**
16 **Dekselse poëzie**

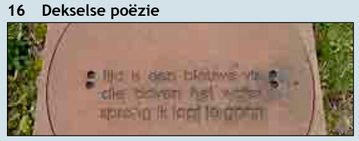

In het Diemerpark ligt de poëzie op straat
17 **Column: Duurzaamheid, van de wieg naar de wieg**
18 **Dagbesteding voor eigen bestwil**

De 50|50 werkplaats biedt structuur en regelmaat
20 **Foto: De IJburgse zaterdagmarkt**
22 **Wijksteunpunt Wonen: Koolmonoxide en de Donnerpunten**
23 **Gemaal Zeeburg**
24 **Ross de Boss: Karate**
25 **Holistisch sporten en winkelen**
Nieuw op IJburg: Motion3
26 **IJgroen(te)**

Het Oostelijk Havengebied wordt steeds groener
28 **Blijf hier en denk jezelf een zee**
Kunstwerk biedt ruimte tot kijken, lezen of nadenken
30 **Het DNA van Radar**
Bijzondere werkwijze voor werkzoekenden
33 **Column: Hollandse boerka**
34 **Geur, smaak en desem**

Dé bakker van Oost over desembrood en passie
35 **Koken met Neeltje: Bourride**
36 **Cultuuragenda**
38 **Servicepagina**
39 **Prijspuzzel**

colofon

IJopener is de buurtkrant voor alle bewoners van de Indische Buurt, het Oostelijk Havengebied en IJburg. De redactie bestaat uit vrijwilligers. IJopener is zelfstandig en kent een redactiestatuut. De meningen van de afzonderlijke schrijvers geven niet noodzakelijkerwijs de mening van de redactie weer.

Redactieleden
Merel Anten, René Arnoldi, Natanja den Boeft, Marieke Brands, Lida Geers, Coen Geertsema, Erik Haan, Kees Hoogeveen, Tineke Kalk, Lieneke Koornstra, Sandra Lau, Elly van der Mark, Guus de Mol, Simone Slotboom, Anita van Stel, Fred Vermorken, Neeltje Wiedemeijer

contact
telefoon 465 02 83
e-mail info@ijopener.nl
website www.ijopener.nl

uitgave
opmaak van der Mark tekst & grafiek
drukwerk Dijkman Offset, Diemen
oplage 23.200 ex.

volgende editie
deadline: 27 november 2012
verspreiding vanaf 7 december 2012

foto voorpagina
Kees Hoogeveen: De eerste Urbanathlon in Amsterdam

advertenties
e-mail info@ijopener.nl
informatie over adverteren: pagina 38
en op onze website: www.ijopener.nl

IJopener gemist?
Kijk op pagina 38 voor distributie-adressen.

ADVERTENTIES

Hairspray kapsalon zonnestudio
www.hairspray.nl
Openingstijden: di - vr van 10:00 tot 19:00 uur, za van 09:00 tot 16:00 uur.
Sumatrakade 5, 1019 BJ Amsterdam. Tel: 020-4193855
info@hairspray.nl

Coaching en Counseling Amsterdam
⇨ Stress- en burn-out counseling
⇨ Loopbaan coaching
⇨ Verzuimbegeleiding
⇨ Begeleiding bij vastgelopen relaties
⇨ Cursussen
Drs. Marijn Toussaint
J.F. Van Hengelstraat 94 Amsterdam
020 4195052
vergoeding: aanvullende ziektekosten
toussaintcoach.nl

Het sociaal domein – de beleidsterreinen Welzijn en Zorg, Jeugd en Onderwijs, Maatschappelijk Vastgoed en subsidieverlening – gaat op de schop. Subsidies moeten aan nieuwe regels voldoen, het stadsdeel let sterk op dubbele verstrekking. Een goede zaak zou je zeggen, na alle slechte publiciteit rond Stadsdeel Oost over subsidies die aan inactieve clubs werden verstrekt. Ook over de hoogte van sommige subsidies krabt menig burger zich wel eens achter de oren. Maar de bijl dreigt nu wel erg bot en eenzijdig gehanteerd te worden. En ook buurtbladen ontspringen de dans niet.

TEKST EN FOTO: SIMONE SLOTBOOM

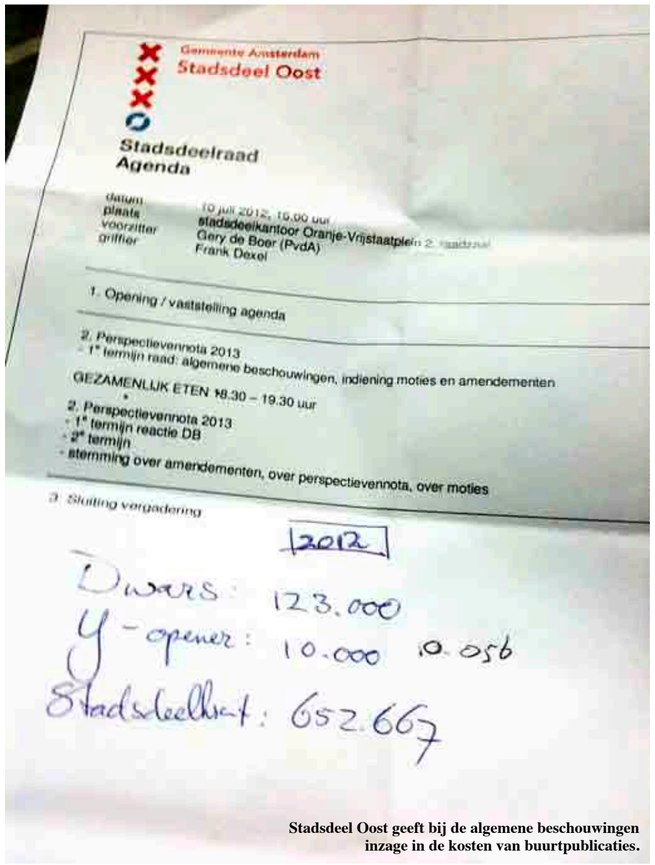

Stadsdeel Oost geeft bij de algemene beschouwingen inzage in de kosten van buurtpublicaties.

Buurtbladen onder vuur

Van oudsher vielen buurtbladen onder het welzijnswerk. Vrijwilligers maakten het blad en de organisatorische en financiële kant werd door betaalde medewerkers geregeld. Aan deze situatie kwam al een eind in 2008. Toen werd het welzijnswerk aanbesteed. Civic kreeg het contract voor wat destijds nog Zeeburg was en de IJopener, als buurtkrant voor dit gebied, verhuisde mee. De nieuwe trend was: alleen faciliteren. Civic kreeg de subsidie voor de IJopener van het stadsdeel in beheer en betaalde de rekening voor zaken als drukken, vormgeven en verspreiden van de krant. Voor vergaderingen werd een ruimte kosteloos ter beschikbaar gesteld. Verder regelden de vrijwilligers alles zelf. Zonder vrijwilligers- of onkostenvergoeding.

Buurtkrant Dwars door de Buurt stond onder de hoede van Dynamo, die het contract kreeg voor Oost-Watergraafsmeer. Daar bleef wel een constructie met betaalde medewerkers in stand. Twee betaalde krachten begeleidden en ondersteunden de vrijwilligers en stonden op de loonlijst van Dynamo.

Spookcursussen

De controle op een correcte besteding van de subsidiegelden liet te wensen over. In 2011 kwam aan het licht dat moskeeën indirect gesubsidieerd werden door het stadsdeel. De VVD kwam met een uiterst kritisch rapport over cursussen hoofddoekvouwen en naaien, Arabische en Turkse taallessen, bridgeclubjes, uitstapjes naar pretparken en vakanties. Allemaal betaald van subsidiegeld. Na een aantal vernietigende stukken in de media, ook over 'spookcursussen' in buurthuis Rumah Kami, kwam het stadsdeel in actie.

Op 4 juni van dit jaar werd 'Beleidsregels subsidies: Versterking Sociaal domein' gepubliceerd met nieuwe criteria waaraan subsidieaanvragen moeten voldoen. Alle bestaande subsidierelaties werden opgezegd. Nieuwe aanvragen moesten voor 1 september ingediend worden en aan strengere regels voldoen. Er wordt extra gelet op organisaties die subsidie ontvangen voor hetzelfde doel. Ook het automatisme bij subsidieverlening stopt. Ieder jaar moeten subsidies opnieuw aangevraagd worden en opnieuw bekeken door het stadsdeel. Daarnaast gaat de subsidiekraan strakker dicht. Het stadsdeel moet namelijk 2,35 miljoen structureel bezuinigen.

De subsidie aan Civic en Dynamo kwam in aanmerking voor continuering, op voorwaarde dat zij intensief gaan samenwerken en een gezamenlijke aanvraag zouden indienen voor 15 juni. Dit ondanks de ontevredenheid bij het stadsdeel over met name Civic naar aanleiding van de wel gesubsidieerde, maar niet gegeven cursussen. Samen waren Civic en Dynamo in 2012 goed voor een kleine 14 miljoen aan subsidiegelden, bijna 10 miljoen werd verdeeld onder ruim honderd andere organisaties.

Megabezuinigingen

Op 10 juli werd de Perspectievennota behandeld bij de algemene beschouwingen op het stadsdeelkantoor. In deze nota staan op hoofdlijnen de financiële kaders voor het komende begrotingsjaar en het meerjarenperspectief beschreven.

> De VVD kwam met een uiterst kritisch rapport over cursussen hoofddoekvouwen en naaien, Arabische en Turkse taallessen, bridgeclubjes, uitstapjes naar pretparken en vakanties

De IJopener was erbij, als ook een grote afvaardiging van Dwars. Dwars had van Dynamo gehoord dat zij een ton op hun begroting moesten inleveren. Een bezuiniging van meer dan 80% in één keer. De twee vaste medewerkers zouden per 1 januari 2013 op

straat komen te staan. Hoe de krant dat organisatorisch en financieel moest bolwerken, wist niemand. De vrijwilligers kwamen dan ook massaal met spandoeken naar de vergadering en maakten gebruik van de inspreektijd.

De IJopener had als voorbeeld gediend voor de subsidieslachting bij Dwars. Bij het stadsdeel was de gedachte dat als de IJopener vijf keer per jaar verschijnt voor iets meer dan 10.000 euro, dat Dwars tien keer per jaar zou moeten kunnen verschijnen voor 24.000 euro. Op zich geen vreemde gedachte, ware het niet dat het twee totaal verschillende organisaties betreft.

De IJopener werkt met een kleine groep zelfstandige redacteuren die tevens buurtbewoner zijn. De vrijwilligers investeren niet alleen hun vrije tijd, maar ook eigen geld in het blad. Zij krijgen geen onkosten- of vrijwilligersvergoeding. Zij nemen ook organisatorische taken op zich en corrigeren elkaars artikelen. Er is geen hoofdredacteur en de eindredactie wordt gedaan door een kleine groep vrijwilligers. Een zeer platte organisatie dus, met over het algemeen hoogopgeleide redacteuren die daarnaast betaalde banen hebben. De artikelen zijn breed georiënteerd: kunst, cultuur, geschiedenis, samenleving, politiek, maatschappelijke problematiek, natuur, openbare ruimte, educatie, ondernemen en sport, alles komt evenredig verdeeld over de drie afzonderlijke wijken aan bod.

De focusdoelgroep van Dwars is: minder bedeelde bewoners. Dwars heeft een sociale invalshoek die past bij de buurt waarover ze schrijven. Activiteiten van Dynamo worden uitvoerig belicht in de krant. Vrijwilligers met een sociale achterstand worden intensief begeleid door professionele krachten. Alle stukken worden door de hoofdredacteur geredigeerd en de vrijwilligers leveren geen organisatorische bijdrage. Of zij voor 1 januari 2013 de omslag naar zelfstandig voortzetten kunnen maken, is nog zeer de vraag.

Fusie verworpen

Bij de algemene beschouwingen werd verrassend genoeg een motie ingediend door Groen Links om van alle buurtbladen één blad te maken voor heel Oost. Naast Dwars en de IJopener werd ook de Brug genoemd. De Brug is een commerciële uitgave van Uitgeverij IJburg, eerst alleen voor IJburg, nu ook voor het Oostelijk Havengebied. Aan uitbreiding naar de rest van Oost wordt gewerkt. Zij draaien zonder subsidie, dus het idee om hen te verplichten tot een fusie was nogal ondoordacht. Al werd dit aanvankelijk breed omarmd. Inmiddels is de motie verworpen nadat zowel Dwars als de IJopener de raad attent maakte op de zelfstandige status van de Brug.

Dwars maakte bij de inspreektijd van de gelegenheid gebruik om te vragen naar de kosten van de Stadsdeelkrant. Tijdens de beschouwing waren de cijfers niet paraat, maar in de pauze werd een papiertje getoond waarop het

> Samenwerking tussen de Stadsdeelkrant en bestaande bladen als Dwars en de IJopener zou voor iedereen een win-win situatie opleveren.

bedrag was geschreven. De Stadsdeelkrant verschijnt in 2012 vijfig keer voor een bedrag van maar liefst 652.667 euro per jaar. Ter vergelijking: Dwars verschijnt tien keer voor 123.000 euro, de IJopener vijf keer voor 10.065 euro. Afgerond komt dat neer op:

Stadsdeelkrant	€ 13.053 per editie
Dwars	€ 12.300 per editie
IJopener	€ 2.013 per editie

De Stadsdeelkrant beslaat een groter gebied, namelijk heel Oost. De IJopener en Dwars bedienen datzelfde gebied gezamenlijk. De oplage van de Stadsdeelkrant is 40.000. Dwars heeft een oplage van 30.000 en de IJopener 23.200. Vertaald naar de kosten per bezorgd krantje in 2012 levert dat op:

Stadsdeelkrant, 4-8 pagina's	
	€ 0,33 per gedrukte krant
Dwars door de Buurt, 24 pagina's	
	€ 0,41 per gedrukte krant
IJopener, 40 pagina's	
	€ 0,09 per gedrukte krant

Dit geeft stof tot nadenken. In tegenstelling tot de redactioneel onafhankelijke buurtbladen, is de populariteit en geloofwaardigheid van de stadsdeeluitgave onder bewoners niet groot. In de volksmond wordt het vaak 'promokrantje' genoemd. Samenwerking tussen de Stadsdeelkrant en bestaande bladen als Dwars en de IJopener zou voor iedereen een win-win situatie opleveren. Hiervoor zouden slechts verschijningsdata aangepast hoeven te worden aan de publicatiebehoefte van het stadsdeel. De benodigde pagina's zouden ingekocht kunnen worden door het stadsdeel bij de buurtbladen en er zou een zakelijke in plaats van een subsidierelatie ontstaan. Het stadsdeel zou winnen aan geloofwaardigheid bij de burger door alleen noodzakelijke berichtgeving te publiceren op de eigen pagina's in de buurtkranten en direct tonnen op de begroting besparen. De buurtkranten zouden geen subsidie meer nodig hebben. Voor zo'n constructie zou de Brug wellicht ook te porren zijn. Bovenal zou het stadsdeel het goede voorbeeld geven door op de eigen uitgave net zo rigoureus te bezuinigen als op Dwars.

Gebrek aan kennis

Naar aanleiding van de Perspectievennota en het geconstateerde gebrek aan kennis rond de buurtbladen tijdens de algemene beschouwingen, heeft de IJopener onlangs een gesprek aangevraagd met Lieke Thesingh. Wij wilden ook de mogelijkheid van een zakelijke samenwerking met bestaande bladen en de Stadsdeelkrant zelf verkennen. Het verzoek is helaas afgewezen. De IJopener mag zichzelf wel presenteren op een politieke avond om een eventueel gebrek aan kennis over de buurtbladen weg te nemen. Voor nader bestuurlijk overleg van de wethouder met de IJopener ziet het stadsdeel nog geen reden. Of en hoeveel de Stadsdeelkrant gaat bezuinigen is vooralsnog onduidelijk.

De IJopener lijkt weer een jaar zelfstandig door te kunnen. Maar de trend van snijden in subsidies zal zeker doorzetten. En nieuwe veranderingen zijn alweer op komst. In 2014 worden de stadsdelen in Amsterdam opgeheven. Deze wet is op 5 juli aangenomen in de Tweede Kamer, maar moet nog bekrachtigd worden door de Eerste Kamer. Daarvoor in de plaats komen adviescommissies met minder taken en bevoegdheden. Gemeenteraad en stadsdelen werken aan een nieuw Amsterdams stelsel, maar hoe dat eruit gaat zien is onzeker. Een aantal stadsdeelkantoren zal als lokale uitvoeringsorganisatie blijven bestaan voor het afhalen van documenten en dergelijke. Subsidieaanvragen zullen onder de Centrale Stad vallen en bij een centraal punt ingediend moeten worden. Met name de effectiviteit van subsidies wordt dan extra onder de loep genomen.

De redactie van de IJopener zal de ontwikkelingen nauwgezet volgen en hard aan de slag gaan om nieuwe inkomsten aan te boren. In de hoop en verwachting dat onze mooie, verbindende en informatieve buurtkrant voor en door bewoners ook in de toekomst bij u op de mat blijft vallen. Want al moeten we veel doen met weinig, effectief zijn we zeker. ◂

ADVERTENTIES

therapie & coaching voor jonge mensen

kortdurende oplossingsgerichte begeleiding en ondersteuning voor kinderen, jongeren en ouders

www.grootvoorjongemensen.nl

josé groot, stuurmankade 304
1019 wd amsterdam,
06 24683865

Kinderatelier met visie

Titia Sprey en Sabine Plamper, beiden beeldend kunstenaar en woonachtig in de Indische Buurt, zijn van mening dat kinderen vanaf anderhalf jaar de ruimte moeten krijgen zich in hun eigen beeldentaal te ontplooien. Om dit te verwezenlijken hebben ze samen met Vera Barink, leidinggevende van Partou Pandaberen op de Zeeburgerdijk, een speciaal concept ontwikkeld.

TEKST LIDA GEERS FOTO'S: SABINE PLAMPER

Van maart tot en met juni en van september tot en met november heeft Sabine één dag per week een atelierruimte in het souterrain van Partou tot haar beschikking. Zij begeleidt dan kinderen van anderhalf tot vier jaar in hun creatieve ontdekkingsreis. Dit doet zij inmiddels anderhalf jaar met drie groepen, tot grote tevredenheid van iedereen. Onlangs werd door Vera Barink voorgesteld om het atelier ook te gebruiken voor de kinderen uit de buurt. Omdat Sabine en Titia beiden 'op hetzelfde spoor' zitten, werd Titia gevraagd kinderen van buiten Partou te begeleiden. Het voorstel werd met beide handen aangegrepen. Op 10 oktober starten er twee groepen, 's morgens voor kinderen van anderhalf tot vier jaar en 's middags van vier tot acht jaar.

Te hoge verwachtingen

Het bijzondere van het kinderatelier is dat vanuit een duidelijke visie over kinderen en hun creativiteit gewerkt wordt, zonder opdrachten en oordeel. Het klinkt misschien hoogdravend, maar dat is het niet. Sabine stelt dat veel kinderen door hun ouders in een bepaalde richting worden geduwd, waarbij de eigenheid van het kind over het hoofd wordt gezien. Sabine: 'Alleen het woord 'atelier' schept al hoge verwachtingen. Dus zomaar iets krassen is er niet bij. Het moet ergens op lijken. Dat die krassen heel belangrijk én spannend zijn voor een kind realiseren volwassenen zich vaak niet. Als je goed luistert wat een kind tijdens het krassen te vertellen heeft, krijg je ongevraagd een kijkje in zijn belevingswereld. Vaak gaat het zwijgend en heel geconcentreerd op onderzoek en is een bergje bloem in een schaal een heel avontuur. Door goed te kijken zie je dat het kind zelfontdekkend aan het leren is. Hoe voelt iets: zacht, glad, prettig, vies, koud of warm? Hier gaat het bij deze cursussen om.'

Laat het kind gaan

Hoe ga je daarmee aan het werk, is dan de vraag. Goed beschouwd is het niet zo heel ingewikkeld, zij het dat de verwachtingen die ouders van hun kind hebben vaak erg hoog gespannen zijn. De lat wordt al op jonge leeftijd hoog gelegd. Sabine is van mening dat je een kind vrijheid moet geven en op gelijkwaardige manier begeleiden. Zelf begint ze met kleine witte kaartjes en zwarte stiften. Zo'n klein kaartje is met name voor kleine kinderen overzichtelijk en makkelijk vol te tekenen. De tweede stap is vaak processen onderzoeken: wat gebeurt er als ik lijm op dat papiertje doe, of meel en lijm, of boontjes met lijm. Als kinderen daar de ruimte voor krijgen, leren ze vertrouwen te hebben in hun eigen creativiteit. Daarnaast ontwikkelen ze hun concentratievermogen, maar ook hun taalvaardigheid. Kinderen mogen tijdens de cursus zelf bepalen wat zij willen doen en worden daarin begeleid. Vaak zijn ze met één bepaald ding een hele ochtend of soms nog langer bezig. Als ze eenmaal weten hoe het werkt, wordt het terzijde gelegd en wordt een nieuwe ontdekkingstocht op touw gezet. Vragen als 'iets moois te maken' of 'wat het moet voorstellen' worden nooit gesteld. Om de kinderen de vrijheid te geven met verf, lijm of ander materiaal te experimenteren zonder dat zij hun kleren vuil maken zijn er speciale katoenen werkkieltjes.

Alles wat de kinderen op het atelier doen en maken, wordt door Titia en Sabine in kleine krastekeningboekjes gebundeld en voorzien van uitspraken en observaties van de kinderen. ◂

Voor de woensdagcursus kunt u contact opnemen met Titia Sprey, tel. 06-47 79 08 02.
Half november verschijnt bij uitgeverij Elsevier het boek 'Kijken met je handen – Een andere kijk op kind en creativiteit' van Sabine Plamper en Annet Weterings.

www.kinderreportage.com,
facebook.com/atelier.in.een.koffer

Pendelen tussen IJburg en Afrika

Hij is gevlogen, de oeverzwaluw. Op weg naar Afrika om te overwinteren. De zandkleurige vogel nestelde de afgelopen zomer weer op IJburg. Aan de vooravond van IJburg II rijst de vraag hoelang de dieren er nog welkom zijn.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO'S: FRANKA SLOTHOUBER

Verlaten liggen ze er bij, de nestplekken die wel wat doen denken aan konijnenholen. Ware het niet dat de langoren er nooit bij kunnen, want ze bevinden zich hoog en droog in een enigszins aan krijtrotsen herinnerende oeverwand. 'Zo'n steile wand wordt speciaal voor de oeverzwaluw afgestoken', vertelt Remco Daalder. Volgens de stadsecoloog hoort het beestje heel erg bij de stad omdat er zo veel gebouwd wordt in Amsterdam. 'De oeverzwaluw past bij een bepaalde fase in een wijk. Daar spelen we op in. We bieden hem alle ruimte op plekken waar gewerkt wordt en het tegelijkertijd ook rustig is.' Daalder vindt het onvoorstelbaar dat de vogel zo dicht bij het surfstrand broedde. Hij noemt het een vrij schuw beestje.

Beschermd

Met haar camera in de aanslag bracht Franka Slothouber vele uren door in de omgeving van de nestwand. 'De ouders zijn heel waakzaam', zegt ze. 'Als er geen activiteit meer was, dan was er iets op komst, meestal een tweevoeter met een hond. De vogel ziet dat van verre.' Schrikken was het niet alleen voor de zwaluwen maar ook voor haar toen de kinderen van de nabijgelegen school pauze hadden. In vliegende vaart renden de scholieren naar de oeverwand, die ze als klimwand beschouwden. Slothouber: 'Gelukkig zag ik een juf lopen. Ik heb haar gevraagd of ze enig idee had waar die kinderen in klommen. Er werd meteen een les van gemaakt. Ik vertelde dat zolang zij daar spelen, de jongen niet worden gevoed. Maar ja, ik was een stoorzender, die hen iets afnam. Het verbaast me dat de gemeente er geen bordje 'Niet betreden' neerzet.'

'In het broedseizoen is de oeverzwaluw inderdaad beschermd', reageert stadsecoloog Remco Daalder. 'Evenementen moeten zo worden georganiseerd dat de vogel er geen last van heeft. Is hij uitgebroed, dan is het wat anders. Nestplekken zijn niet beschermd.'

Honderddertig exemplaren

Dat iedere vandaal nu dus zijn gang kan gaan, is minder dramatisch dan het lijkt. 'Oude nesten zijn niet meer in trek als de vogel weer naar Nederland komt om zich voort te planten', vertelt Rob Baars, lid van de Vogelwerkgroep Amstelveen. Samen met Lammert van der Veen houdt hij de vogelsoort al jaren in de gaten en telt de aantallen voor het CBS en het Sovon-vogelonderzoek. 'Oeverzwaluwen graven ieder jaar een nieuw nest', zegt hij. Met hun snavel en pootjes maken ze een nestpijp van ongeveer een meter lang. Aan het eind bouwen ze een nestkamer die ze met veertjes en strootjes bekleden alvorens hier maximaal vijf eitjes te leggen. Na twaalf tot zestien dagen kruipen de jongen uit het ei en verblijven dan nog een drietal weken in het nest voordat ze uitvliegen. Doorgaans brengt de oeverzwaluw per zomer twee broedsels groot. Over twee kolonies verspreid, werden dit jaar door Baars en Van der Veen 130 exemplaren geteld. Dat zijn er minder dan vorig jaar. 'Deze vrolijk snorrende zangvogel hoort bij IJburg met zijn water en zijn zand', stelt Baars. 'Voor Blijburg wordt steeds een plek gezocht, dan dus ook voor de oeverzwaluw.'

Sanne Koolwijk van Projectbureau IJburg: 'Zolang er op IJburg bouwactiviteiten zijn, zal deze pionier er altijd kunnen nestelen.' Of kunstmatig aangelegde oeverwanden een alternatief zijn als IJburg II voltooid is? 'Op de oostpunt van het Zeeburgereiland hebben we er al één aangelegd', reageert Koolwijk. In de winter worden de nesten schoongemaakt, zodat in het voorjaar de oeverzwaluwen, na een lange reis uit Afrika, weer kunnen aanschuiven in hun 'hotel'.

'IJburgers hebben er belang bij dat de vogel blijft', meent stadsecoloog Remco Daalder. 'Elke dag gaan er per oeverzwaluw 800 muggen door.' ◂

Wat te doen om deze zomergast voor IJburg te behouden? Bij de stadsecologen aan de bel trekken. Tel. 55 27 954

'Elke dag gaan er per oeverzwaluw 800 muggen door'

ADVERTENTIE

compaan counseling
een persoonlijke aanpak

Praktijk voor stressbehandeling
en psychosociale therapie
- coachen en counselen met mindfulness
- lichaamsgerichte therapie
- focussen
- homospecifieke hulpverlening
www.stressbehandelingamsterdam.nl
info@stressbehandelingamsterdam.nl

Hélène van Bijnen
JF van Hengelstraat 30
1019 DC Amsterdam
06-40556196

COLUMN

Uitruilen

TEKST EN ILLUSTRATIE: RENÉ ARNOLDI

'De kiezer heeft gesproken' is een van de domste uitspraken over de verkiezingsuitslag. Ik heb namelijk nog nooit zulk zwijgzaam, apathisch volk gezien als kiezers in een stemlokaal. Uiteraard sprak ik wel, waardoor de mensen achter de stemtafel wakker werden. Maar goed ook, want dan kunnen ze opletten, zodat wij een eerlijke uitslag krijgen. De uitslag was bijna alle zetels voor de VVD en de PvdA en slechts een paar stemmen voor de andere honderd partijen.

Ondanks dat ze elkaar te vuur en te zwaard bestreden, willen PvdA en VVD met elkaar in zee. Omdat ze nogal van elkaar verschillen, is een pilot om te kijken of zoiets succes heeft verstandiger. Zeeburg is het ideale gebied hiervoor, want dat geeft een goede afspiegeling van de landelijke uitslag: het Oostelijk Havengebied is bijna volledig VVD en Indische Buurt PvdA.

Er wordt onderhandeld in het voormalige stadsdeelkantoor Zeeburg. Dat wordt dan ook eens nuttig gebruikt, want het dure pand dient op dit moment volgens mij alleen als achtergrond voor DWI-brievenbussen.

Hoe pak je het aan? Het toverwoord waar ze steeds mee komen en wat ik ook wel zie zitten is: uitruilen! Het is sowieso een stuk simpeler dan landelijk, want zorg hoef je niet uit te ruilen: er zijn geen ziekenhuizen in Zeeburg.

Wat dan wel? Gebouwen verplaatsen is zinloos, maar mensen verplaatsen is weer heel goed mogelijk. Alle mensen uit het OHG verhuizen naar de IB vice versa. De OHG'er was gewend aan langs het water wonen en krijgt in de IB te maken met water langs de muren. Hij ziet dat camera's niet alleen voor het maken van bedrijfsfilms zijn, maar dat hij er de hele dag door bewaakt wordt. Hij kan eindelijk zijn groente en fruit kopen bij winkeliers uit het land waar ze groeien. En hij kan cultuur snuiven in de fraaie bibliotheek op het Javaplein. Dat is wat anders dan achterover hangen bij de Rotary Club.

De IB'er zal moeten wennen in zijn kille, klinische penthouse in de lucht, dat zó groot is dat de vertrouwde geluiden van burenoverlast nauwelijks binnenkomen. Maar door zijn uitzicht over het IJ weet hij eindelijk waar de naam Zeeburg vandaan komt.

De Kop van het Java-eiland is een paradijs voor de hangjongeren, want daar zijn geen camera's. En Gijs de Rooij wordt ingewisseld voor The Harbour Club.

En IJburg dan? Dat kost alleen maar geld en VVD heeft een hekel aan ontwikkelingshulp. Het wordt uitgeruild met stadsdeel Noord tegen Holysloot. Dit is een rustiek dorpje in landelijk Noord waar geen geld heen hoeft en waar je bovendien heerlijk kunt wandelen. PvdA is dan ook weer blij.

Het resultaat van de plannen: iedereen wordt sterker en socialer, want verandering van spijs doet eten.

Alleen denk ik dat tegen de tijd dat dit landelijk kan worden uitgerold, we weer naar de stembus moeten.

De crisis is nog niet op zijn retour, nog steeds vallen er grote klappen in de welzijnssector, de kunsten en het onderwijs, om er maar een paar te noemen. Een van de resultaten is een grondige bezinning op hoe we ons als samenleving organiseren. Hoe, dat zoeken we al doende uit, en daar zijn plekken voor nodig. Een platform bij uitstek voor nieuwe manieren van denken over de samenleving, met in het bijzonder de kunsten en de stedelijke vernieuwing, is Pakhuis de Zwijger.

TEKST: NATANJA DEN BOEFT
FOTO: PAKHUIS DE ZWIJGER

Spreken in de Zwijger

Wat de politiek lijkt te willen: 'Zelf invulling geven aan...' wordt in Pakhuis de Zwijger in de praktijk gebracht. Het bestaat nu vijf jaar, en alle hoeken en gaten van het gebouw zijn in gebruik. Ontmoeten, samenbrengen, verbinden en uitwisselen lopen als een rode draad door alles wat er gebeurt. Er zijn programma's voor makers en ontwerpers op het gebied van de kunsten, ICT, nieuwe media en gaming. Maar ook en net zo goed voor een ieder die wil meedenken over de stad, de toekomst en hoe elkaars kennis en talenten te gebruiken.

Een voorbeeld is 'Anders denken, anders doen', dat onlangs zijn negende avond beleefde. Op initiatief van Pakhuis de Zwijger, de gemeente en diverse woningbouwcorporaties kan iedereen (burgers, bouwers, bestuurders) meepraten over een specifiek 'probleem' in de stad. Zo kwamen de afgelopen tijd de openbare ruimte van de Batjanstraat, de toekomst van de buurttheaters en de leegstand in seniorencomplexen aan bod. Het doel is te komen tot ideeën en oplossingen. Op de website van de Zwijger zijn de verslagen te vinden.

Verder: een Carry Sleedag, muziek, een maandelijks cultquiz, een zelfbouwcafé, tentoonstellingen, een goed gesprek bij een goede, simpele maaltijd in het café.

Divers dus, en een plek die de burger moed geeft, want meedenken en zelf doen doen goed.

Toekomst

In 2011 ontving Pakhuis de Zwijger bij 188 bijeenkomsten circa 33.000 bezoekers. En hoewel de Amsterdamse Kunstraad uiterst positief is over wat de Zwijger doet, daalt toch de subsidie met zo'n 85%. Gaan de luiken binnenkort niet meer open?

Directeur Egbert Fransen: 'We zijn er nog, en we gaan er ook van uit dat we blijven. Het advies van de Kunstraad is door het college overgenomen, maar moet ook nog door de gemeenteraad worden goedgekeurd. We zijn dus druk bezig met lobbyen bij de politieke partijen. En we hebben nog wat andere ijzers in het vuur. Zo zijn wij natuurlijk geen producerend en exposerend podium, en de vraag is of een centrum als het onze niet door andere gemeentelijke diensten gefinancierd zou moeten of kunnen worden. Wij zoeken een bredere coalitie, buiten de kunstbegroting.'

> 'Gratis maakt laagdrempelig en dat vinden wij heel erg belangrijk'

'Kan het ook zonder subsidie?'

'Vooralsnog niet. Er is een bodem nodig, ook al genereren we onze inkomsten voor het grootste deel zelf.'

'De meeste avonden zijn gratis. Kan dit nog wel, moeten jullie geen toegang gaan heffen?'

'Gratis maakt laagdrempelig en dat vinden wij heel erg belangrijk. We willen geen geld vragen aan de deur. We denken natuurlijk wel na over andere manieren van financiering. Bijdragen naar draagkracht bijvoorbeeld, of naar waardebepaling; dan dragen bezoekers achteraf bij naar gelang de waarde die ze toekennen aan het evenement. Ook lidmaatschap is een mogelijkheid, waarbij mensen of instellingen zelf kunnen bepalen voor hoeveel ze lid worden, een tientje, maar ook duizend of tienduizend euro.'

Steun

Plannen zijn er dus genoeg, en ook aan hoop en overtuiging goed bezig te zijn ontbreekt het niet. Er staat een aantal nieuwe samenwerkingen op de rit, en het programma zit de komende tijd bomvol. Nu de financiele bodem nog. Op 5 november wordt bekend wie hoeveel krijgt uit de kunstpot.

Draagt u de Zwijger een warm hart toe, dan kunt u nog tot en met 4 november uw steun betuigen via www.dezwijger.nl/steun. En nog nooit binnen geweest? Ga eens kijken hoe laag de drempel is! ◂

Piet Heinkade 179
www.dezwijger.nl

ADVERTENTIES

De 7 Provinciën
design ◦ bouwkundig ontwerp ◦ uitvoering ◦ bemiddeling o.g.
De specialist voor dakterrassen, rvs leuningen, balustrades, trappen, verbouwingen en dakopbouwen. Wij werken vanaf 'creatief' concept tot en met volledige uitvoering, en bouwen altijd duurzaam.
www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

KANTOOROPLEIDINGEN
Boekhouden voor ZZP'ers
Secretaresse, Telefoniste/receptioniste.
Financieel medewerker
Medisch en juridisch secretaresse
CEA
Computer Educatie Amsterdam
020 - 623 39 32
Veembroederhof 105
info@cea-ccc.nl • www.cea-ccc.nl

Zorg en samenleven

Als je niet weet waar je moet zijn met je vragen op het gebied van wonen, zorg en welzijn kun je terecht bij het Loket Zorg en Samenleven. Het Loket staat ook bekend als het WMO Loket en dat is niet vreemd want veel van de vragen betreffen de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

TEKST EN FOTO: KEES HOOGEVEEN

Antoinette Kamsteeg, coördinator van het Loket Zorg en Samenleven Amsterdam Oost, vertelt over de vragen waarmee men terecht kan bij het Loket. 'Het Loket geeft advies over de stappen die je kunt nemen als je hulp in de huishouding of aanpassingen in de woning wilt aanvragen. Het Loket kan de weg wijzen naar de organisatie die je verder kan helpen. Als men je vraag niet kan beantwoorden, zoeken ze uit welke instantie dat wel kan. Het Loket kan ook ondersteunen bij aanvragen, bijvoorbeeld een pas voor het openbaar vervoer. Vaak kan er direct een afspraak gemaakt worden met de juiste instantie. Met de welzijnsinstellingen die mensen verder kunnen helpen, zijn er hele korte lijnen. Het Loket geeft direct informatie en advies en geeft zelf kortdurende ondersteuning. Het kan ook helpen met het invullen van formulieren, mits je het zelf niet kan. Voor hulp bij het invullen van belastingformulieren kan direct een afspraak gemaakt worden met de formulierenbrigade.'

Het Loket van Stadsdeel Oost heeft ook een overzichtelijke brochure uitgegeven, waarin een aantal voorbeelden genoemd wordt van zaken waarmee men terecht kan bij het Loket:

- Mensen met financiële problemen, kunnen geholpen worden met het uitleggen van een brief van de deurwaarder of een incassobureau en het vinden van iemand die kan helpen met de administratie.
- Mensen wonen steeds langer zelfstandig. Als het door het ouder worden niet meer zo goed gaat, kan het Loket helpen met het vinden van een vrijwilliger die helpt met de boodschappen of het invullen van aanvragen voor een scootmobiel of traplift.
- Veel mensen zorgen voor iemand in de familie of een kennis. Dat kan wel eens te zwaar worden. Het Loket kan uitleggen hoe je verzorging aan huis kunt aanvragen, of een afspraak kunt maken om je verhaal te vertellen aan een maatschappelijk werker.
- Voor mensen met geheugenproblemen, waardoor het gevaarlijk kan worden in huis omdat vergeten wordt om het gas uit te draaien of het strijkijzer uit te zetten, kan het Loket verwijzen naar een organisatie die alarmknoppen of een brandmelder kan installeren in huis. Ook kan informatie gegeven worden over een hulpgroep voor partners van mensen met dementie. ◂

Het Loket houdt spreekuren op diverse plaatsen in Oost. In het verspreidingsgebied van de IJopener zijn dat:

- Indische Buurt, Flevohuis
  maandag 14.30-16 uur
  woensdag 14-15.30 uur
- IJburg, Gezondheidscentrum Haveneiland
  maandag t/m vrijdag 9-10.30 uur
- Sporenburg, Mentrum
  donderdag 13.30-15 uur

Het Loket heeft ook een centraal adres,
's Gravensandeplein 19, naast het OLVG.
Hier kun je alle dagen terecht in de ochtenduren.
Je kunt het Loket ook bellen met je vragen:
maandag t/m vrijdag 13-16 uur, tel. 462 03 99

www.oost.amsterdam.nl -> Zorg en Welzijn -> Loket Z&S

ADVERTENTIES

Wie echt luistert, ontdekt meer!
Test jezelf op:
www.luistereniseenbelevenis.nl
en meld je aan
als vrijwilliger bij Sensoor
Chat- en telefonische hulpdienst
www.sensoor.nl/amsterdam

Neem 'm op voor een ander!
Word vrijwilliger bij
SENSOOR Amsterdam
chat- en telefonische hulpdienst

Boeiend, verrijkend en naar eigen agenda in te delen vrijwilligerswerk. De basistraining start binnenkort. Interesse? Wij organiseren 2 momenten dat u binnen kunt lopen en met ons in contact kunt treden. Kom vrijblijvend informatie halen of ga het gesprek aan met één van onze vrijwilligers die aanwezig zijn.

Maandagavond 29 oktober
tussen 20.00 en 21.30 uur
Huize Lydia, Roelofhartplein 2

Donderdagochtend 1 november
tussen 10.00 en12.00 uur
Het Claverhuis Elandsgracht 70

Meer informatie:
www.sensoor.nl/amsterdam

Meedoen is winnen

Op 19 september vond in stadspark Frankendael de derde Rollatorrace plaats. Wie wint is niet belangrijk, iedereen die meedoet krijgt een medaille. De race is eigenlijk meer een toertocht die ouderen in beweging brengt.

TEKST: RENÉ ARNOLDI FOTO'S: FRED VERMORKEN

De race vindt helemaal achter in het park plaats, zodat de deelnemers al wat meters in de benen hebben voordat het startschot klinkt. Op weg naar de start spreek ik een dame die voor het eerst meedoet en niet goed weet hoe de race zal verlopen. Behalve deelnemers zijn er heel veel vrijwilligers. Zij hebben van tevoren met de deelnemers geoefend en lopen tijdens de race mee. Hierbij zijn ook veel bedrijven betrokken, die op deze manier wat voor de maatschappij doen. Er is veel media-aandacht. Ook AT5 en RTV/Noord-Holland zijn van de partij. En terecht, want het is een ontzettend leuk evenement voor senioren.

Start

Er zijn drie afstanden: 600, 1400 en 2100 meter. De deelnemers starten allemaal gelijk. Het team *Op rolletjes* uit verzorgingstehuis Sint Jacob heeft duidelijk al vaker meegedaan, want al hun deelnemers en begeleiders staan bij de start vooraan. De dame die voor het eerst meedoet, heeft dat snel door en staat ook op de eerste rij. De rollatortweeling doet alweer voor het derde achtereenvolgende jaar mee. Ook de deelnemers uit het Flevohuis hebben ter voorbereiding hard getraind.

Als iedereen welkom is geheten, wordt gestart. Een mevrouw met een leuk groen hoedje heeft een pikstart en neemt direct een voorsprong van pakweg dertig meter op de rest van het veld.

Dan begint het hard te regenen. Er zijn deelnemers die zich daar al op hebben voorbereid, maar een groot aantal moet ter plekke regenkleding aantrekken. Hierdoor raken ze achterop en komen ze achter de drumband te lopen, die als een soort bezemwagen fungeert. Dat achterop raken is niet erg, want het is geen wedstrijd: het is een toertocht, bedoeld om ouderen meer te laten bewegen.

Pure liefde

Het is september, het gaat om rollators, maar ik waan me bij de Elfstedentocht. Er zijn vier stempelposten, bemand door vrijwilligers. Het is dan wel een toertocht, maar het is niet de bedoeling dat de deelnemers afsnijden. Tijdens de race praat ik met een dame, die supporter is van haar man. Hij is een van de weinige mannelijke deelnemers. 'Pure liefde', antwoord ze op mijn vraag waarom ze haar rollator aan hem heeft afgestaan zodat hij kon meedoen en zij dus tussen het publiek staat. Haar echtgenoot heeft met andere deelnemers het Amstelpark getraind. Verder heeft hij vooral 's nachts getraind. Ik vraag maar niet verder. Hij loopt aan de overkant en zwaait vrolijk naar ons.

> Ook de deelnemers uit het Flevohuis hebben ter voorbereiding hard getraind

Medailles

Toertocht? Een kwieke dame van Surinaamse origine is het daar helemaal niet mee eens. Ze heeft er flink de sokken ingezet, haalt het hele veld inclusief de dame met het groene hoedje in en eindigt met grote voorsprong als eerste. Ze krijgt een prachtige medaille. Alle deelnemers krijgen trouwens een medaille. En iedereen krijgt een tasje met hebbedingetjes als herinnering. 'Meedoen is winnen', zegt een vrijwilligster. 'De deelnemers hebben een heel leuke dag en ook veel voorpret gehad met het trainen.'

Het slotwoord is aan de trotse winnares. Ze zal de medaille boven haar bed hangen en komt volgend jaar beslist terug om haar titel te verdedigen.

Ik verlaat het park met een lekker stuk suikerbrood. Net als iedereen heb ik een heel leuke middag gehad. ◂

Tijd voor stiltebeleid

De oude wijnloods aan de overzijde van de Entrepothaven zag er opeens uit alsof Jan des Bouvrie langs was geweest. Begin mei opende restaurant The Harbour Club er zijn deuren.

INGEZONDEN

TEKST: MAARTJE SOMERS
FOTO: FRED VERMORKEN

Voor wie niet strikt het nieuws van het stadsdeel gevolgd had – dus eigenlijk voor nagenoeg de hele buurt – was de komst van de nieuwe overburen een complete verrassing. Maar we leerden ze snel kennen. Muziek schalde over het water, op mooie avonden schalde het stemgeluid van het terras. De klandizie van The Harbour Club scheurde met speedboten door de haven en vertrok 's nachts in luid toeterende auto's. Nieuw! De Entrepothaven! Voor al uw bedrijfsevenementen!

Na protest bij het stadsdeel en bij The Harbour Club zelf is deze overlast gelukkig snel ingedamd. The Harbour Club heeft na een tijdje begrepen dat ze middenin een woonwijk liggen, en het stadsdeel heeft goed en redelijk snel gehandhaafd. Eigenaar John de Jong van het restaurant is zelfs bereid verder te gaan dan volgens de regels noodzakelijk is: hij bouwt binnenkort een glazen wand langs het terras zodat het geluid (hopelijk) minder over het water zal schallen.

De omwonenden van The Harbour Club hebben dus geluk gehad, al wordt het niet meer zoals het was. Maar deze kleine geschiedenis van een lawaaiige zomer staat niet op zichzelf. Het stadsdeel beschouwt Oost als te stil en te rustig. Oost moet 'levendiger' worden. In de nieuwe horecanota en de evenementennota wordt dan ook volop ruimte gegeven voor nieuwe initiatieven. Festivals in het Flevopark? Natuurlijk. Evenementen bij het zwembad? Ook goed. Ook aan horeca wordt ruim baan gegeven. Oost Bruist, heet het alvast op Twitter en Facebook.

Op plekken in Oost waar dit beleid al concreet is, komen omwonenden in het geweer: rond het Oosterpark, aan de Weesperzijde, rondom Panama en Pompstation. Meestal hebben ze minder geluk dan de bewoners van de Borneokade, en worden hun bezwaren terzijde geschoven.

Tegen de mensen die op hun nachtrust gesteld zijn en zich overvallen voelen door opeens een festival voor hun deur, of een terras met honderden mensen in hun straat, weren zich de partygangers. Wat daarbij opvalt is de agressie bij sommige van hen, die zich in hun recht op luidruchtig feesten beknot voelen. Op Facebook heet het dat 'alle nimby's naar Drente moeten oprotten'. Vaak wordt ook gezegd dat het 'maar om een paar mensen' zou gaan die het voor honderden feestgangers willen verpesten. Maar feestgangers kunnen naar huis als hun oren tuiten. Omwonenden niet, die zijn al thuis en slapen met ramen dicht in de zomer, terwijl het basgedreun door hun oordoppen pulseert.

Natuurlijk wonen we in een stad. Natuurlijk is af en toe een avond of zelfs een weekend basgebeuk in je huiskamer niet erg. Maar een stad is iets anders dan een pretpark. Het geluid van zware bassen wordt sterk onderschat, en de frequentie ervan neemt toe in Oost. Keti Koti en Amsterdam Roots in het Oosterpark zijn ook op Borneo op vijf kilometer afstand nog te horen, om van het krankzinnige geluid van Appelsap nog maar te zwijgen. Als daar nog de zeven evenementen met versterkte muziek bijkomen die men in het Flevopark jaarlijks wil toestaan, plus meer horeca, wordt feestgeluid de regel. Nergens in een van beide nota's is iets te vinden over deze *stapeling* van geluid.

Wie aangeeft het niet op feestgedruis te hebben, geldt al snel als chagrijn. Maar ieders keuze weegt even zwaar. De mogelijkheid om je aan herrie te onttrekken moet dus net zo zwaar tellen als de mogelijkheid om ergens een nacht uit je dak te gaan.

De strategie bij het horeca- en evenementenbeleid is nu: we geven ruim baan aan initiatieven, we maken zo min mogelijk regels, maar als die overschreden worden handhaven we strikt. Maar de regels worden ruim geïnterpreteerd en er zitten vreemde gaten in: zo ontbreekt het woordje capaciteit in de horecanota en valt een restaurant met tien tafeltjes in dezelfde vergunningencategorie als een zaak met een oppervlakte van 2200 m².

Als blijkt dat regels overtreden worden, treedt het stadsdeel inderdaad op. Het probleem met handhaven is alleen: het is altijd achteraf, pas aan het eind van weer een lange avond herrie. Men lijkt niet op overschrijdingen te anticiperen, men ziet wel waar het schip strandt. Als blijkt hoe ver geluid over het water draagt, zijn beleidsmakers stomverbaasd. Dat had men nu helemaal niet voorzien! Ook wordt wel heel lichtzinnig gedacht over zo'n kostbaar goed als stilte. Op een informatieavond werd mij door een ambtenaar gezegd: 'Maar jullie hebben het daar toch altijd stil gehad.' Alsof dat een argument is om die rust dan eens goed te verpesten. Bewoners vrijwaren van overlast is een randvoorwaarde, staat in de nota's. Maar dat 'rand' lijk je toch meer als 'marge' dan als 'basis' te moeten lezen.

Laat Stadsdeel Oost daarom naast Horeca- en Evenementenbeleid ook een Stilte en Rustbeleid ontwikkelen. Momenteel ligt in Oost de focus duidelijk op het bevorderen van herrie, maar een visie op het behoud van stilte ontbreekt. Hierdoor zitten rustzoekers per definitie in de verdediging. In mijn ogen moeten de horeca- en evenementennota dringend tegenwicht krijgen van een stiltenota, waarin, bijvoorbeeld, festivalvrije weekends in de zomer en één wekelijkse avond rust voor de omwonenden van lawaaiige horeca zijn vastgelegd. De titel lijkt me duidelijk: Oost Ruist. ◂

Een betere wereld cadeau

Een bedrijf met als lijfspreuk 'Geef een betere wereld kado' maakt nieuwsgierig. Peter Zevenhuizen, eigenaar van Geschenk met Verhaal, wil er graag over vertellen en ruimt er alle tijd voor in, ondanks de drukte rondom de verhuizing van het bedrijf.

TEKST: LIDA GEERS FOTO'S: FRANKLIN GROELIKEN

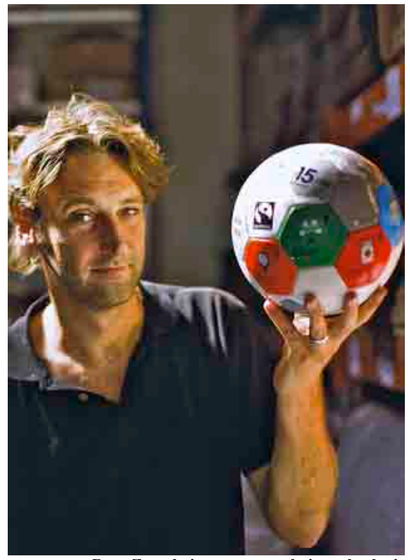

Peter Zevenhuizen met een relatiegeschenk uit zijn winkel Geschenk met een Verhaal.

Peter Zevenhuizen blijkt geen Don Quichot te zijn, die ten strijde trekt tegen windmolens, maar een nuchtere zakenman – 'er moet ook brood op de plank' – met het hart op de juiste plaats. Voordat hij Geschenk met Verhaal startte, werkte Peter voor een grote reisorganisatie en was daardoor vaak in Afrika. Daar kwam hij erachter hoe scheef de verhoudingen in de wereld zijn. De intense armoede van Afrika tegenover de rijkdom van het westen. Tijdens zijn werk zag hij veel met goede bedoelingen opgezette ontwikkelingsprojecten. 'Vaak waren het projecten die de Afrikanen eerder afhankelijk maakten dan zelfstandig. Omdat ze geld kregen, schikten zij zich in hetgeen er voor hen werd bedacht. Dat werkt dus niet. Veel projecten sterven daardoor voortijdig een zachte dood. Ik kwam tot de conclusie dat je de mensen pas echt kunt helpen door ze een vak te leren, zodat ze zelfstandig en onafhankelijk hun brood kunnen verdienen. Je moet samen kijken naar wat de mensen zelf willen en wat hun mogelijkheden zijn.'

Goed doel

Als voorbeeld geeft Peter een dorp in Zimbabwe, waar het in 1992 allemaal mee begon. De dorpelingen maakten beeldjes van hardsteen. Iedereen was daar heel goed in, alleen bleef het afzetgebied hangen. Peter ging op onderzoek om een snel afzetgebied voor de beeldjes te vinden, dat verder moest gaan dan de bekende toeristenindustrie. Hij bedacht dat de beeldjes verpakt in een mooi doosje misschien wel iets waren om als relatie- of kerstgeschenk te geven. Hij vond hét gat in de markt.

Omdat er een verhaal achter het beeldje zat en veel bedrijven toch iets voor een goed doel willen doen begon dat te lopen. Peter zorgde dat de mensen in Zimbabwe werden aangestuurd, maar ook de mogelijkheid kregen hun eigen 'stempel' te drukken op wat ze maken. De beeldjes lijken op elkaar, maar zijn absoluut niet hetzelfde. Peter: 'Zoiets spreekt de werknemers van een bedrijf meer aan dan een directeur die bepaalt dat het budget voor de kerstgeschenken naar een goed doel gaat. Het mes snijdt zo aan twee kanten, of misschien wel aan drie, als dat zou kunnen. De mensen die de beeldjes maken krijgen een fatsoenlijk loon en kunnen in hun levensonderhoud voorzien. Bedrijven vinden dat ze een goed doel hebben gesteund. En de werknemers vinden het een leuk geschenk, omdat het door het verhaal een meerwaarde heeft. Bovendien wordt een deel van de winst weer gedoneerd. Soms direct aan het betreffende dorp als dat nodig is, soms aan projecten die bijvoorbeeld worden gerealiseerd door organisaties als Young Africa, War Child en Homeplan.'

Geen webshop

In de veertien jaar dat Geschenk met Verhaal nu bestaat, is de collectie behoorlijk uitgebreid. Er zijn door Peter niet alleen in Afrika, maar ook in India projecten opgestart. Daarnaast zijn andere verantwoorde relatiegeschenken aan de collectie toegevoegd. De beeldjes waren veertien jaar geleden erg in trek, maar op dit moment niet meer zo. Nu zijn het de Rag Bags, om maar een voorbeeld te noemen. Van zakken waarin thee in bulk wordt aangevoerd, worden in India leuke en bijzondere tassen gemaakt. 'Meestal gooiden de Indiërs deze zakken weg, of werden ze verbrand. In Nederland hebben we er een mooi ontwerp voor gemaakt en in India hebben wij mensen geleerd hoe ze de tassen moeten maken', vertelt Peter. En dan is er de wijn No House uit Afrika, waarvan € 0,50 per fles gedoneerd wordt om Afrikaanse weeskinderen een dak boven het hoofd te geven. Maar er is nog veel meer. Zoals het oliebollenspel, reuze leuk om tijdens de jaarwisseling te spelen. Van ieder verkocht spel wordt € 2,50 gedoneerd aan de Voedselbank.

Jammer genoeg richt Geschenk met Verhaal zich alleen op bedrijven en niet op particulieren. Peter ziet zichzelf niet als een webshopeigenaar, die steeds met één voorwerpje naar het postkantoor moet. Bovendien zet dat geen zoden aan de dijk voor de bedrijfjes in ontwikkelingslanden. Dat wil echter niet zeggen dat het niet interessant is om eens op je gemak op de website rond te neuzen en bedrijven erop te attenderen. Het is beslist de moeite waard om te zien hoe het mogelijk is een betere wereld cadeau te geven. ◂

www.geschenkmetverhaal.nl

ADVERTENTIE

Gentle▸man

HAAR- EN HOOFDHUIDEXPERT (M/V)
KAPSALON VOOR HEREN
HUIDVERZORGING
MASSAGES (M/V)

Levantplein 68 KNSM-eiland telefoon 020 - 41 975 41 www.gentleman.nl

Indische Buurt
door Piet Lont

TEKST EN FOTO: LIDA GEERS

Het is alweer een paar jaar geleden dat het boek van Piet Lont gedrukt werd, maar het blijft nog steeds overeind, die ode aan de Indische Buurt. Het is een van de mooiste bibliofiele boeken van 2009, volgens Stichting Laurens Janszoon Coster, die dat jaar de vijftien mooiste boeken voor het voetlicht haalde.

Piet Lont, kunstschilder, is geboren op Wieringen en woont sinds acht jaar in de Balistraat. Hij studeerde aan de Rijksacademie in Amsterdam en zoals het met veel kunstenaars gaat, bleef het niet bij schilderen alleen. Naast olieverfschilderijen en pasteltekeningen maakte hij ook glas in lood. Maar zoals hij zelf zegt: 'Alle schilders tekenen, dat doe ik dus ook. En alle schilders houden zich bezig met grafische technieken en dát doe ik ook.' Hij zit trots achter het bewijsmateriaal, een stapel boeken waarvan de meeste in eigen beheer zijn uitgegeven. Een klein boekje, Mooi Marginaal, wordt opengeslagen bij het papiertje dat erin is gestoken en valt open bij de pagina waar de loftrompet wordt gestoken over zijn prachtige boek *Indische Buurt*. In Mooi Marginaal wordt uitgelegd waarom het boek tot de mooiste Nederlandse en Vlaamse bibliofiele en marginale uitgaven behoort. De jury is gecharmeerd van de manier waarop het boek is vormgegeven: 23 robuuste houtsneden die samen het verhaal over de architectuur in de Indische Buurt vertellen. De summiere tekst naast iedere houtsnede geeft informatie over de architect, de straat waar de huizen staan, de staat waarin ze verkeren en de bomen er omheen. Het mooie Fabriano papier dat een kleine oppervlaktestructuur heeft, past volgens de jury heel goed bij de stevige houtsneden, die in twee kleuren gedrukt zijn.

Op de vraag wanneer de verslaving boeken in eigen beheer uitgeven is ontstaan, antwoordt Piet dat het allemaal is gekomen doordat hij in opdracht van Stichting de Roos, een bibliofiele uitgeverij, opgericht in 1945, een jubileumboekje heeft gemaakt. 'Toen is de verslaving echt begonnen', vertelt hij. Inmiddels heeft hij al vijftien boeken gemaakt, waarvan een aantal in eigen beheer. De boeken, met een oplage van zestig tot honderd stuks, zijn genummerd en gesigneerd. Het boek *Indische Buurt* heeft een oplage van tachtig. Iemand die iets weet over het drukken van een boek, zeker als het bijna geheel handmatig gebeurt, weet ook dat dit een dure tak van sport is. Piet zit daar niet zo mee. Hij is van mening dat ieder boek van hem een kunstwerk is.

Hoe maak je zo'n boek? Het begint meestal met een aantal tekeningen die Piet in de loop der tijd maakte. Deze worden vervolgens in pastelkrijt gemaakt, waarna Piet besluit welke tekeningen geschikt zijn voor houtsneden. Niet te verwarren met houtgravures die compleet anders gemaakt worden. Houtsneden maken is volgens Piet puur ambachtelijk werk, waaraan hij veel plezier beleeft. Daarna gaat hij met de houtsneden naar de drukker. Op dit moment is dat Alex Barbaix, van boekdrukatelier Pastei in het Veem in de Van Diemenstraat. Samen zoeken ze een geschikte papiersoort, de kleuren en de ultieme letters uit. Voor het drukken wordt een ouderwetse hoogdrukpers gebruikt. Bovendien worden alle boeken handmatig gebonden. Dat is dus een langdurig traject. Het resultaat is er dan ook naar. De boeken zijn te zien in Piets raametalage, Balistraat 76 huis.

De Veemarkt, houtsnede uit het boek *Indische Buurt*

www.pietlont.nl

Het gelijk van Heemschut
Een eeuw inzet voor erfgoedbescherming

TEKST: TINEKE KALK FOTO: KEES HOOGEVEEN

Dit boek verscheen vorig jaar ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de vereniging Heemschut. Het boek staat vol mooie foto's van zowel geredde als helaas verdwenen pronkstukken en verhalen over de veranderingen in het denken – niet alleen bij de overheid maar ook bij de vereniging zelf – over wat aan erfgoed behouden dient te blijven voor komende generaties.

In de beginjaren van de vereniging ging de aandacht vooral uit naar het behoud van gebouwen van voor 1850. Zeker na de Tweede Wereldoorlog eiste de moderniseringsdrift, die aan het eind van de negentiende eeuw al het platteland en vele dorpjes onherkenbaar veranderd had, nu ook zijn tol in de grote steden. Alles moest wijken voor een goede doorstroming van het verkeer. Grachten werden gedempt, historische panden gesloopt. Pas met de Monumentenwet van 1961 kwam het bewustzijn dat Nederland voorzichtiger moest omspringen met zijn erfgoed. Alle waardevolle bouwwerken van voor 1850 kwamen op de monumentenlijst te staan.

Maar hoe zat het met gebouwen van na 1850? De oprichters van de vereniging hadden nog geen goed woord over voor de in hun ogen namaakarchitectuur van de negentiende eeuw. Eind jaren zestig kwam daar echter verandering in. Ook de architectuur uit de periode 1850-1940 kwam op de monumentenlijst. Toen de oude industrieterreinen in rap tempo van bestemming veranderden en oude fabrieken en loodsen gesloopt werden om plaats te maken voor woningen, was dat voor de vereniging reden om ook belangwekkend industrieel erfgoed te redden van de ondergang.

Dat ik een afspraak heb met Norman Vervat, kunsthistoricus en een van de vrijwilligers van Heemschut, voor het pand van de N.V. Oliefabrieken Insulinde – in de volksmond het Insulindehuisje – in het Cruquiusindustriegebied is dan ook niet verwonderlijk. Zowel de opkomst als de ondergang van de N.V. Oliefabrieken Insulinde was spectaculair. Het bedrijf groeide na de Eerste Wereldoorlog in korte tijd uit tot een van de grootste bedrijven van Nederlands-Indië, maar werd reeds in 1922 failliet verklaard. Alleen het Insulindehuisje en de aangrenzende panden zijn nog over van deze multinational, die ook vestigingen in New York en San Francisco had. De eigenaar had al een sloopvergunning aangevraagd, maar dankzij de inbreng van Heemschut heeft Stadsdeel Oost besloten om geen vergunning tot sloop af te geven. Helaas zat er inmiddels al wel een groot gat in het dak en waren de ramen kapot, zodat wind en regen vrij spel hadden. De eigenaar kreeg van het stadsdeel de opdracht om voor noodherstel te zorgen. Hoe dat er uit moest zien, werd er niet bij gezegd. Het zeil dat over het dak werd gespannen, was na een storm al aan flarden. Omdat in de andere delen van de oliefabriek nog kunstenaars huizen, zijn die gebouwen minder verwaarloosd.

Het Insulindehuisje

Het liefst zou Norman Vervat willen dat er een gedetailleerde cultuurhistorische beschrijving gemaakt wordt van alle gebouwen in dit gebied, die op de lijst staan om eventueel behouden te blijven. Op die manier weet je exact waarom bepaalde gebouwen waardevol zijn en kun je ook gemotiveerd keuzes maken tijdens een herbestemming. Welke delen van een gebouw moeten absoluut behouden blijven, wat kan er weg om het een nieuw gebruik te geven? In dit gebied wordt geëxperimenteerd met een nieuwe wijze van stedenbouw: binnen een spelregelkaart het overlaten aan de markt. 'Hier heb je juist de kans om het beter te doen dan in het Oostelijk Havengebied', zegt Norman. 'Er is daar zoveel moois gesloopt en aangetast', vervolgt hij spijtig. 'Er is hier zoveel waardevol industrieel erfgoed. In het Oostelijk Havengebied is het evenwicht tussen behoud en vernieuwing zoek, hier kan dat nog ontstaan.'

Sommige gebouwen zijn al op weg om de monumentenstatus te krijgen, zoals de Sigma fabriek aan de Cruquiusweg, die het stadsdeel vanwege de bijzondere architectuur graag wil aanwijzen tot monument. Vooral het expressionistische gebruik van de betonconstructie schijnt bijzonder te zijn vanwege 'de forse en uitkragende knopen' die 'in de context van het ontluikende brutalisme' een zeldzaamheidswaarde bezitten. Als we aan het einde van de Cruquiusweg komen, ziet Norman de villa Magnus. 'Als de bijgebouwen niet gesloopt waren, zou het al lang op de monumentenlijst zijn geplaatst', vertelt hij. 'Daarom is het ook zo belangrijk om er tijdig bij te zijn.' En dan wijst hij naar het dak van de villa: 'Oef wat lelijk, wat glimt dat dak.' Het is duidelijk dat de oude dakbedekking verdwenen is.

Heemschut heeft gelijk gehad met hun strijd om het behoud van waardevolle gebouwen. Maar nog altijd is het een hele kunst om niet alleen gelijk te hebben, maar het ook te krijgen. Ik hoop dat het Heemschut lukt in het Cruquiuswerkgebied. We hebben niet meer zo veel van dat soort gebieden in Amsterdam.

Een kind van rijke ouders
door Leo Boudewijns

TEKST: NEELTJE WIEDEMEIJER

Dit boek is een bundel verhalen die een beeld vormen van een jeugd die zich afspeelt in de Indische Buurt, van vlak voor de Tweede Wereldoorlog tot 1957. De auteur woonde als kind in de Balistraat. Maar je hoeft niet in de Indische Buurt te zijn grootgebracht om gevoelens te herkennen. Zoals toch met je vader mee uit vissen gaan, hoe eng je het ook vond om een vis van de haak te halen. Uit liefde voor je vader ging je mee. En de geheimenis die om een familielid hangt, die lang geleden het land onder mysterieuze omstandigheden heeft verlaten. Niemand van de familie wil er iets over kwijt, waardoor je fantasie vanzelfsprekend op hol slaat. In je fantasie is hij minstens Billy de Kid... Voor kinderen, kleinkinderen en intimi schetst de auteur een liefdevol beeld van een tijd die voorgoed voorbij is.

De titel heeft niets te maken met een overvloedig inkomen daar in de Balistraat. Ik meen dat de rijkdom zat in de geweldige liefde die heerste tussen de ouders van de schrijver. Die liefde is onbetaalbaar.

Als een soort motto citeert Leo Boudewijns Bertus Aagjes (ook opgegroeid in de Indische Buurt): 'Het schrijven van jeugdherinneringen is het zichtbaar maken van een andere tijd in zacht krijt.'

Inmiddels is het boek als e-book uitgegeven door uitgeverij de Rode Kamer te Haarlem.

Op de rug van het boekje staat een lofzang van de auteur op de Balistraat:

Er zijn van die straten en pleinen
waarover geen liedje ooit klinkt,
neem nou zo'n straat als de mijne,
er is niemand die hem ooit bezingt.
Het zijn steeds de torens en grachten
en de sfeer van die fijne Jordaan,
of het Leidseplein even na achten,
maar ik kom daar helaas niet vandaan.

'k Zing over de Balistraat,
een sombere, kale straat,
met schaduw aan allebei de kanten,
ik ging door de Balistraat,
die donkere, vale straat,
zonder bomen en vogels en planten.
Daar beleefde ik mijn jeugd
mijn verdriet en m'n vreugd
maar denk niet, wat had-ie 't zwaar,
want dan vergis je je deerlijk,
het leven was heerlijk
op de Bali-Boulevard.

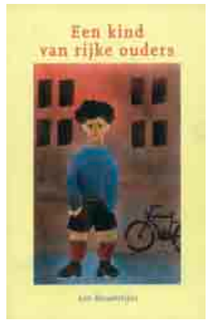

Op de tram
door Jorie Horsthuis

TEKST: ELLY VAN DER MARK
FOTO: ELSBETH TIJSSEN

Waarom het avontuur ver weg zoeken als het ook vlakbij te vinden is? Journalist en politicoloog Jorie Horsthuis reisde voor haar werk veel door de Balkan en Kaukasus en bedacht dat er vast ook in haar eigen stad werelden te ontdekken waren. Zo stapte ze in de wereld die GVB heet. Twee jaar lang combineerde ze haar journalistieke werk met een baan als conducteur op de tram en legde dat avontuur vast in een onderhoudend boek, *Op de tram*.

Na de strenge selectieprocedure en de drieweekse opleiding, waarbij ze tot in de late uurtjes tramlijnen in haar hoofd moest stampen, ging Jorie aan de slag. De gesprekken tussen conducteur en bestuurder die ze altijd al probeerde af te luisteren, voerde ze nu zelf. Ze moest leren hoe je met agressieve passagiers omgaat, hoe je passagiers aanspreekt die het inchecken proberen te ontlopen en hoe je de vaart in de tramrit houdt. Dat betekent ook dat de tram soms vlak voor iemands neus wegrijdt. Daarvoor kun je opeens begrip opbrengen als je weet dat vertrek- en aankomsttijden steeds strenger gecontroleerd worden. Een paar seconden te vroeg van de beginhalte vertrekken wordt de bestuurder door het GVB als doodzonde aangerekend, een paar minuten te laat op de eindhalte aankomen eveneens.

Tram 7 en 14, die van het Flevopark naar het westen rijden, behoren tot de zogenaamde etterlijnen. Tijdens de twee uur durende rit is er grote kans dat er klierige jongens instappen die weigeren te betalen. Daar valt weinig tegen te doen, problemen mogen vooral niet escaleren. De trambestuurder en conducteur kiezen liever eieren voor hun geld. Bovendien kost elke reactie tijd en daar wordt zuinig mee omgesprongen: vertraging betekent minder of geen koffiepauze op het eindpunt.

Ook lijn 26 die tussen het CS en IJburg pendelt en die op één bocht na altijd maar rechtdoor rijdt, heeft regelmatig met ettertjes te maken. Sommige bestuurders sluiten het laatste deel van de tram af, omdat daar de vervelendste dingen gebeuren.

Jorie heeft haar ervaringen objectief beschreven, lezers mogen zelf hun conclusies trekken. En dat geldt ook voor medewerkers van het GVB. Haar collega's herkennen de situaties, vinden het een heel grappig boek. Een enkele chef vindt dat ze de vuile was niet buiten had mogen hangen. Maar inmiddels raadt het GVB mensen die bij het bedrijf willen komen werken aan het boek te lezen, evenals ARBO-artsen en arbeidspsychologen.

Het boek biedt een mooi inkijkje op de werkvloer van het GVB. Na het lezen is reizen per tram nooit meer hetzelfde. Als je dan ook nog leest dat het werk van conducteurs knap saai kan zijn sinds de invoering van de ov-chipkaart, vergeet je hopelijk nooit meer om bij het instappen te groeten. ◂

Dekselse poëzie

Putdeksels. Alleen mensen die met een gebogen hoofd door het leven gaan worden er misschien door verrast. Evenals munten vertonen putdeksels sierafbeeldingen. Veel van het type dertien in een dozijn, maar er zijn uitzonderingen. Reden te over om in het Diemerpark bij putjes stil te staan.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA
FOTO'S: KEES HOOGEVEEN

Met een tekening en dichtregels in de hand banen controleurs zich een weg door het groen. Ze zijn duidelijk op zoek. Naar putdeksels. Het Diemerpark ligt er barstensvol mee. Omdat onder het weelderige tapijt van grassen, bloemen en struiken zich niet alleen een laag aarde bevindt, maar ook de voormalige vuilstortplaats Diemerzeedijk. Over de gifbelt is een isolerende reuzendoos aangebracht, waarin zich een ingenieus systeem bevindt van pompen, putten en drainage. Daarmee wordt het grondwaterpeil laag gehouden en regenwater afgevoerd. Continu moet geverifieerd worden of er geen gif in het water sijpelt. 'Geweldig toch dat mensen die in hun controledienst zijn, met dichtregels in hun handen lopen,' zegt Maria Barnas. De Gemeente Amsterdam vroeg haar een landschapsgedicht te schrijven voor – de toen nog enige – 103 putdeksels in het Diemerpark.

De ontmoeting

'Ik vond het een mooie opdracht omdat deze putdeksels de enige plekken zijn die een verbinding vormen tussen enerzijds het verleden en de vervuilde bodem, en anderzijds het heden en de paradijselijke tuin die er als een tafelkleedje op ligt', vertelt de dichteres. 'Ik bedacht een scenario, dat ik *De ontmoeting* heb genoemd. Twee mensen hebben afgesproken in het park, maar het komt niet tot een ontmoeting. Ze zoeken elkaar, ontwijken elkaar misschien ook wel. Ik combineerde gedachtefladen en dichtregels die samen, gefreesd in de gietijzeren deksels, een verhaal vormen dat pas leesbaar is als de wandelaar gaat dwalen.'

Woorden

'Een paradijs eist woorden', staat op een van de roestige deksels. 'Helemaal niet', reageert Agnes van Dijk die met haar windhond aan de wandel is, 'een paradijs voel je!' Marjan Blom die een cursist een hardlooptraining geeft, stelt dat een doofstomme het paradijs ook kan ervaren. 'Besef, dát komt met woorden', is haar overtuiging. 'Zonder woorden kom je misschien tot een andere blik', zegt Maurits Westerbeek, leunend op het stuur van zijn racefiets.

'Hoe val ik in het licht', is een regel op een putdeksel verderop. 'Hoe is het licht?', vraagt Agnes zich af. 'Sta ik in de zon? In de schaduw? Val ik genoeg op? Hoe zal het zijn om letterlijk in het licht te vallen? Licht hoeft niet warm te zijn.' Marjan wordt vooral in haar gevoel aangesproken. 'Het stemt me positief, maakt me blij en dromerig', zegt ze. 'Ik heb hier helemaal niets mee', stelt Maurits. 'Het bewerkstelligt geen inzicht.'

> Ook liefde kan vergankelijk zijn, ze kan zelfs giftig zijn

Tijd

'Bind je / tijd als een lint / om de pols', is op een volgende plek te lezen. 'Ik denk meteen aan een horloge', zegt de hardloopster. 'De tijd die loopt en je kunt ermee spelen. Jij kunt hem voegen.' De vrouw die de hond uitlaat heeft een associatie met controle. Controle over haar eigen tijd en die van de ander. 'De tijd is niet te binden', meent de wielrenner. 'De tijd gaat zo snel, laat hem maar los.'

'Tijd is een blauwe vis / die boven het water / sprong ik laat je gaan', meldt een ander putdeksel. Maurits haalt zijn schouders op. 'Natuurlijk als beeldspraak bedoeld. Maar waarvoor? Deze teksten verstoppen inzicht in plaats van dat ze het verruimen.' Marjan kan er wel mee uit de voeten: 'Je ervaart even een vis, die je even ziet en al weer is verdwenen.' 'De tijd vervliegt', stelt Agnes, 'en die vis blijkbaar ook. Je hebt er geen vat op, hij is er en dan weer niet. Wat is een minuut? Ja, zestig seconden hebben we bedacht, maar wat is het? Wat maakt iets nu, vroeger, toekomst?' Als enige heeft zij wel een idee wat het thema van de dichtregels is: 'Ze gaan over vergankelijkheid. Over geluksmomenten. En ook die vergaan.'

'Het project, dat technisch is gerealiseerd door Phil Verdult, beslaat deksels die heel langzaam liggen te vergaan', licht Maria Barnas toe. 'Ze veranderen steeds van uiterlijk doordat ze roesten. Tot in het materiaal zelf tekent zich de vergankelijkheid of beweeglijkheid af, die ik inderdaad heb willen benaderen met mijn teksten. En ja, ook liefde kan vergankelijk zijn, ze kan zelfs giftig zijn.' ◂

ADVERTENTIE

COLUMN

Duurzaamheid, van de wieg naar de wieg

TEKST: NEELTJE WIEDEMEIJER

De titel is de letterlijke vertaling van 'From cradle to cradle', de uitdrukking die veel wordt gebruikt in de discussie over duurzaamheid. Van de wieg tot de wieg... Van de wieg tot het graf is de gebruikelijke uitdrukking. Van wieg tot wieg suggereert het eeuwige leven.

En dat kan niet. Sterker nog, dat zou je niet moeten willen. Simone de Beauvoir schreef een boek over een man die in de vroege Middeleeuwen levenselixer dronk en dat bitter betreurt als hij merkt dat er op geen manier aan te ontkomen is. (*Tous les hommes sont mortels*, 1946. Er is een Nederlandse vertaling: *Alle mensen zijn sterfelijk* door Greetje van den Berg, 1982). Het concept eeuwig leven blijkt in dit boek geen hemel maar een hel.

Een andere kreet in dit kader: Afval bestaat niet. Die is van de firma van Ganzenwinkel, als ik het wel heb. Onzin. Er is sprake van slijtage, altijd en overal, afval bestaat. En eindigheid. Het is niet anders. We consumeren de aarde, de gasexploitatie blijkt aardschokken te veroorzaken. In ons eigen Groningen nota bene. Wij zijn eindig, en de wereld is natuurlijk ook eindig. Het perpetuum mobile bestaat niet. En dat is goed. Maar niet als we die eindigheid bewust en zonder scrupules versnellen, zoals in Groningen. Veel erger natuurlijk zijn de voorgenomen olieboringen van Shell op de Noordpool. Kennis, hebberigheid en korte-termijn-denken leiden tot een versnelde eindigheid.

Alles hergebruiken kan niet, zaken slijten, gaan op. Maar die slijtage kan wel worden beperkt. Als Shell niet gaat boren op de Noordpool, als we niet ook nog eens schaliegas gaan winnen. En als we die oranje plastic-afvalcontainers vullen. Al was het maar om die plastic soep in de oceaan niet verder te laten groeien.

De Indische Buurt kent een ambassadrice tegen de plastic soep. Ze heeft een winkeltje en een atelier in die grappige kleine gebouwtjes tegenover AH in de Molukkenstraat. Ze verwerkt plastic afval tot sieraden, lampen en wat niet al. Ze geeft er ook cursussen over. Stap eens binnen bij Corrie van Huisstede en laat je inspireren.

ADVERTENTIES

Dagbesteding voor eigen bestwil

Er valt een folder in de bus: de technische afdeling van werkbedrijf 50|50 (spreek uit: fifty-fifty) houdt een open dag en biedt een gratis APK fietskeuring aan. Een mooie gelegenheid om dat vervelende tikje uit mijn fiets te laten halen.

TEKST: ELLY VAN DER MARK FOTO: FRED VERMORKEN

In de fietswerkplaats is welgeteld één medewerker aan het werk. Het is rookpauze. De baas van de afdeling bekijkt mijn fiets en komt tot de conclusie dat die, afgezien van een kapotte jasbeschermer, helemaal in orde is. Met de restanten van de beschermer verdwijnt ook het tikje.

Het 50|50 Workcenter bestaat uit een technische afdeling, een food-afdeling en twee winkels voor (gebruikte) kleding, zelfgemaakte sieraden en nieuwe of gebruikte huishoudelijke producten. Tijdens de open dag van 50|50 aan het Zeeburgerpad kunnen bezoekers een kijkje nemen in alle werkplaatsen.

Jalel werkt op de meubelmakerij. Schuurmachines maken een oorverdovend lawaai. Jalel zet zijn oordoppen af om uitleg te geven over het werk waarmee hij bezig is: het schuren van grote delen gebruikt steigerhout. Daar worden meubels van gemaakt en voor schappelijke prijzen verkocht. Als ik er meer over wil weten, moet ik maar met de baas gaan praten.

Baas Bertus Vlietstra vertelt over de meubels die in de toonzaal staan opgesteld: plantenbakken, kasten, stoelen, tafels en banken. Alles wordt gemaakt van doorleefd hout van solide kwaliteit. Laatst hebben ze zelfs een bank van vijf meter lengte afgeleverd.

We lopen via de veegborstelafdeling naar de ruimte waar de assemblageploeg bezig is onderdelen in elkaar te zetten. De sfeer is rustig, er wordt wat gepraat en gelachen. Als het rookpauze is, stroomt de kamer leeg. Pauzes zijn een wezenlijk onderdeel van het programma.

Al dan niet vrijwillig

De bedoeling van dit soort werkplaatsen is dagbesteding en re-integratie voor 'mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt'. Die mensen komen hier al dan niet vrijwillig werken om te wennen aan dagritme en structuur. Hun afstand tot de arbeidsmarkt lopen ze echter nooit in.

Carmen Westra van de DWI verwoordt het aldus: 'Uitstroom naar werk is voor deze doelgroep soms erg ver weg.' Dit jaar heeft de DWI 85 klanten doorverwezen naar dit soort werkplekken. Klanten die te maken hebben met psychiatrische problemen, verslaving, detentie, daklooosheid of een combinatie hiervan. De praktijk leert dat regulier werk voor hen niet is weggelegd. Bij hoge uitzondering vinden ze werk bij een sociale werkplaats.

Bertus Vlietstra is dan ook sceptisch over de doelstelling van doorstroming naar ander werk. Er wordt geld aan verdiend, er zijn bedrijven en instanties die er belang bij hebben deze vorm van werkverschaffing in stand te houden. Bijvoorbeeld de fietsenhandelaar, die zo nu en dan een stapel fietswrakken komt brengen, die hij voor één euro per stuk heeft gekocht. In de 50|50 werkplaats worden ze opgeknapt en ze kunnen vervolgens tegen een aardige prijs in zijn winkel verkocht worden. Ook andere opdrachtgevers besteden hun werk uit tegen gunstige tarieven. De werkplaatsmedewerkers in dienst van het Leger des Heils en de mensen van het DWI verdienen er natuurlijk eveneens hun boterham mee.

> Je kunt toch niet de hele dag niks doen?

Geld voor een sjekkie

'Moderne slavernij vind ik het', hoor ik iemand zeggen. Maar gelukkig lijkt het iets genuanceerder te liggen. Ik spreek twee willekeurige mensen die in de werkplaats werken.

Kees ontmoet ik voor het eerst bij de Instroomkeuken, die het Leger des Heils samen met vrijwilligers maandelijks organiseert voor zowel bewoners van het Instroomhuis als buurtbewoners. Op deze donderdagavond wordt tussen de gangen door vrolijk stemmende live-muziek ten gehore gebracht. Kees kent zijn klassiekers: hij zingt alles mee, van *Que Sera* tot *Pretty Woman*.

Na zijn detentie, die in maart afliep, woonde hij bij een kennis, maar dat was geen houdbare situatie. Zo kwam hij bij de Hulp voor Onbehuisden terecht die hem naar het Instroomhuis doorverwezen. Daar woont hij sinds twee weken. Hij hoopt op een eigen woning, waardoor hij aanspraak kan maken op een uitkering. En dan kan hij ook een ziektekostenverzekering afsluiten. Nu kijkt hij voor het oversteken wel vijfmaal naar links en rechts, hij weet zelfs precies hoeveel een rit met de ambulance naar het ziekenhuis kost.

Toen hij gevraagd werd voor de dagbesteding reageerde Kees enthousiast. Je kunt toch niet de hele dag niks doen? Hier voelt hij zich veel meer op z'n plaats dan in het Instroomhuis. En bovendien verdient hij een tientje per dag. Daar kan hij z'n shag en biertjes van bekostigen. Kees werkt nu op de fietsenafdeling, maar wil van alles wel doen. Heeft ook al van alles in z'n leven gedaan: hij werkte als automonteur, stratenmaker, meubelmaker en stansenmaker. Alleen elektriciteit is niks voor hem. 'Daar heb ik een paar keer aan gehangen.' Aan de houding die hij bij die opmerking aanneemt zie ik hoe het ongeveer voelt als er 220 volt door je lijf gaat.

Zonnetje

Na afloop van de Instroomkeuken stop ik de tafelkleden, theedoeken en schorten in een tas om thuis te wassen. 'Dat kan je toch in onze wasserij laten doen', zegt meubelmaker Jalel. De volgende dag neemt Lucienne de was in ontvangst. 'Dank je wel voor het werk', zegt ze. Twee uur later kan ik alles keurig gestreken weer ophalen.

'Ik ben het zonnetje in huis', zeg Lucienne als ik de volgende dag terugkom voor een gesprekje. Ondanks een moeizaam leven maakt ze inderdaad een opgewekte indruk. Na de dood van haar vader kwam ze op straat te staan. Ze zoekt nu onderdak bij vrienden en bekenden, maar dat valt lang niet altijd mee. Ze wil niemand tot last zijn. Omdat je nu eenmaal niet de hele dag 'met een biertje op een bankje' kunt zitten, heeft ze zelf gevraagd om een dagbesteding. Een paar dagen in de week is ze te vinden in de waskamer, tussen twee wasmachines, een droger en een strijkmachine. Collega's komen regelmatig een praatje maken en als er geen wasgoed voorhanden is, zoekt ze zelf wel iets te doen.

Lucienne heeft het hier enorm naar haar zin. Ze wil haar leven nu in het rechte spoor houden en deze omgeving helpt haar daarbij.

Heb ik toevallig twee tevreden mensen getroffen? Een medewerkster van het Leger des Heils ontkent niet dat er sprake is van enige dwang. Als er werk wordt aangeboden, kan je weinig anders dan het accepteren met de dreiging van korting op je uitkering die je boven het hoofd hangt. Samen met partijen als de DWI, Jellinek en Mentrum wordt gezocht naar stimulerende maatregelen die op de persoon in kwestie zijn afgestemd. Dat kan werk bij een werkplaats of winkel van 50|50 zijn, maar ook 'gedwongen' driemaal daags buiten de deur ergens koffie drinken of meehelpen op een zorgboerderij. Met alle dagen binnen zitten of op straat rondhangen is tenslotte niemand geholpen. ◂

www.5050-workcenter.nl

Een medewerker van de fietswerkplaats van 50|50 Tech aan het Zeeburgerpad maakt van een fietswrak weer een verkoopbare fiets.

IJmarkt, de nieuwe zaterdagmarkt op IJburg

Op de IJmarkt op het Jorens Ivensplein kan je voortaan op zaterdag van 10 tot 17 uur terecht voor verse levensmiddelen, boeken, planten, bloemen en een kopje koffie. De markt is in ontwikkeling. De bedoeling is dat het aanbod wordt uitgebreid naar kunst, mode en tweedehands spullen.

Duurzaamheid staat hoog in het vaandel. Dus: eigen tas meenemen! Met de marktondernemers wordt overlegd hoe ze hun assortiment en bedrijfsvoering zo duurzaam mogelijk kunnen maken.

Winkeliers rondom het plein zijn niet onverdeeld gelukkig met de markt. De producten die bij de voorziene veertig tot zestig kramen worden aangeboden, zouden het winkelaanbod te veel overlappen. Dat betekent geduchte concurrentie voor winkeliers die toch al moeite hebben het hoofd boven water te houden.
Veel bewoners delen deze zorgen en hebben een petitie bij het stadsdeel ingediend.

Voorlopig is er sprake van een proef: over een jaar wordt de IJmarkt geëvalueerd.

FOTO'S: KEES HOOGEVEEN

WijksteunpuntWonen
Oost
Wijttenbachstraat 34-hs | 1093 JC Amsterdam

Koolmonoxide en de Donnerpunten

Koolmonoxide

Het koude seizoen staat voor de deur, dus de verwarming gaat weer aan. Veel oudere woningen in Amsterdam worden nog verwarmd met een gaskachel of er wordt gebruik gemaakt van geisers zonder afvoer. Het gebruik van deze apparaten, maar ook van cv-ketels en gasfornuizen, is niet geheel zonder risico. Elk jaar worden er tientallen mensen in het ziekenhuis opgenomen in verband met koolmonoxidevergiftiging.

Wat kunt u zelf doen om problemen met koolmonoxide te voorkomen? In de eerste plaats is het belangrijk alert te zijn op mogelijke symptomen:

- De vlam in de geiser is oranje-geel in plaats van blauw en hoger dan normaal.
- Lichte hoofdpijn, duizeligheid, misselijkheid en/of vermoeidheid binnenshuis, terwijl deze klachten verdwijnen als u naar buiten gaat.
- Ramen beslaan meer dan normaal.

U kunt zelf maatregelen nemen:

- Schaf een koolmonoxidemelder aan. Deze zijn verkrijgbaar vanaf ca. € 25. Dat lijkt een hoog bedrag, maar bedenk dat het uw leven kan redden!
- Ventileer altijd tijdens het gebruik van elk gastoestel.
- Laat elk jaar onderhoud uitvoeren door een erkend installateur. In uw huurcontract staat als het goed is vermeld of de verhuurder dit doet of dat het uw eigen verantwoordelijkheid is.
- Laat elk jaar de schoorsteen nazien en zo nodig vegen.
- Er bestaan ook gesloten geisers. Dit zijn geisers met een eigen af- en toevoer van lucht. Bij goed onderhoud en een gesloten geiser is de kans op problemen vele malen kleiner. Vraag hierom bij uw verhuurder!!

www.gezond.amsterdam.nl/Milieu--gezondheid
GGD, afdeling milieu en gezondheid,
e-mail: lo@ggd.amsterdam.nl, tel. 555 54 05

Donnerpunten: een jaar later

In oktober 2011 is voor verhuurders in bepaalde 'schaarstegebieden' de mogelijkheid ingevoerd bij nieuwe verhuringen de huur te verhogen met zogenaamde Donnerpunten, ook wel schaarstepunten genoemd. Dit houdt in dat als de WOZ-waarde van de woning hoger is dan € 2900 per m², de huur met 25 punten oftewel € 123 kan worden verhoogd. Amsterdam kent een hoge WOZ-waarde. Zo goed als in heel Amsterdam kunnen er dus 25 punten bij de huur opgeteld worden. Ook zittende huurders worden in sommige gevallen door deze maatregel geraakt.

Uit protest werd door het Actiecomite Huurders Bedonnerd een meldpunt in het leven geroepen, waar huurders hun ervaringen kwijt konden. In augustus is door het actiecomité een rapport uitgebracht n.a.v. de meldingen. In totaal hebben 758 huurders een melding gedaan. Hieruit blijkt dat de hogere maximumhuren zeer nadelige gevolgen hebben voor de woningmarkt. Hoewel verhuurders niet verplicht zijn van de Donnerpunten gebruik te maken, is er een duidelijke prijsstijging te zien van de aangeboden huurwoningen, zowel van particulieren als van corporaties. Het aantal woningen met een huur tussen € 300 en € 500 is afgenomen, terwijl het aantal woningen met een huur tussen € 600 en € 664,66 (de liberalisatiegrens) aanzienlijk is toegenomen. Veel woningen zijn dus zo goed als onbetaalbaar geworden voor de doelgroep: huishoudens met een inkomen tot € 34.085 bruto per jaar. Boven deze grens komt men in principe niet meer in aanmerking voor een sociale huurwoning. Veel huurders kiezen er dus voor niet te verhuizen, waardoor de doorstroming ernstig belemmerd wordt. Er komen simpelweg veel te weinig woningen vrij. Ook zijn veel woningen nu boven de liberalisatiegrens getild, waardoor de verhuurder niet meer gebonden is aan het woningwaarderingsstelsel en dus in principe voor de woning mag vragen wat hij wil. Deze woningen zijn dus uit het sociale segment verdwenen. Huurders die noodgedwongen wel verhuisden in het afgelopen jaar (bijvoorbeeld als gevolg van renovatie of sloop van de eigen woning) zijn vaak geconfronteerd met een huur die nauwelijks op te brengen valt. Bovendien wordt door de Donnerpunten de spanning tussen 'oude' en 'nieuwe' huurders vergroot. Nieuwe huurders betalen soms voor exact dezelfde woning € 300 per maand meer dan hun buren. Hoewel er altijd al een verschil bestond tussen wat 'oude' en 'nieuwe' huurders betaalden, is de relatie tussen prijs en kwaliteit nu echt zoek.

In september zijn n.a.v. het rapport kamervragen gesteld aan demissionair minster van Binnenlandse Zaken Spies, de opvolgster van minister Donner. Als antwoord hierop ontkent Spies o.a. dat er sprake is van exploderende huurprijzen en geeft zij aan dat ze het rapport niet representatief acht. ◂

Wijttenbachstraat 34-H
tel. 462 03 30, e-mail: oost@wswonen.nl
Inloopspreekuur:
maandagavond 19-20 uur
woensdagochtend 9-12 uur

De inloop 'slim zoeken naar een woning' is verhuisd!
Elke woensdagavond van 18 tot 20 uur kunt u terecht in de bibliotheek op het Javaplein 2 voor begeleiding bij het zoeken naar een woning op WoningNet.

ADVERTENTIE

VERF SIKKENS FLEXA LAMINAAT PARKET HOUT IJZERWAREN

DOE HET ZELF hubo WITTENBURG

GEREEDSCHAPPEN SLEUTELS SCHUIFWANDEN KASTEN

MEUBELBESLAG DEUREN ZONWERING ZONNESCHERMEN

KASTEN OP MAAT met schuifdeuren
Dealer o.a. Stanley de luxe – Mirror wall – Cando
Erkend SIKKENS specialist – FLEXA dealer

Hout – Plaatmateriaal – Vloeren – Zonwering
Unieke **OP MAAT ZAAG** kwaliteit

Kom eens langs bij: **DOE HET ZELF WITTENBURG**
Wittenburgergracht 103-113
Tel. 020 622 40 65 – www.doehetzelfwittenburg.nl

SANITAIR OP MAAT ZAGEN LEVERING AAN HUIS BOSCH

Bij inlevering van deze coupon
10% korting op schuifdeuren

Gemaal Zeeburg

Vlak bij het Amsterdam Rijnkanaal, op de plek waar de Nieuwe Vaart en het Lozingskanaal samenkomen, staat het Gemaal Zeeburg. Het zorgt ervoor dat we in Amsterdam droge voeten houden en dat het grachtenwater schoon is.

TEKST: GUUS DE MOL FOTO: KEES HOOGEVEEN

De waterhuishouding van Amsterdam was aanvankelijk gericht op het regelen van het waterpeil en het verhinderen van overstromingen. Aan het eind van de Middeleeuwen verslechterde de kwaliteit van het water in de stad door de groei van het aantal inwoners. De grachten werden namelijk gebruikt als riool en ook om afval kwijt te raken. Kon men aanvankelijk het oppervlaktewater nog voor huishoudelijke doeleinden gebruiken, na de Middeleeuwen was men daarvoor in de stad aangewezen op water dat van buiten de stad werd aangevoerd of dat verzameld werd in regenputten.

Om het grachtenwater schoon te krijgen heeft men in de loop der eeuwen heel wat maatregelen bedacht en een indrukwekkend aantal voorzieningen getroffen. De natuurlijke aanvoer van regenwater uit het achterland was niet voldoende meer om het water in de grachten te verversen. Het verschil tussen hoog- en laagwater dat bestond omdat Amsterdam aan de open Zuiderzee lag, was niet groot genoeg om de grachten door te spoelen. Het IJ verzandde bovendien steeds meer, waardoor het verschil in de waterhoogtes bij eb en vloed steeds kleiner werd.

In het midden van de zeventiende eeuw probeerde men de getijdewerking weer sterker te maken. Men groef een breed kanaal aan de oostkant van de stad, de Nieuwe Vaart. De krachtige getijdestroom die daardoor moest ontstaan, bleef echter uit. Het kanaal droeg niet merkbaar bij aan het verbeteren van de waterkwaliteit in de stad. Een van de redenen was dat het vuile water dat bij eb naar buiten stroomde, bij vloed weer net zo hard naar binnen liep. Daarnaast werd besloten de natuurlijke waterstroom een handje te helpen door een paar windmolens te bouwen die het vuile water met schepraderen buiten de dijk zouden zetten. Men koos voor een plaats aan de westkant van de stad, vlak bij de Haarlemmer Poort. In 1650 begonnen de molens met hun werk en in 1667 werden ze weer afgebroken. Ze bleken geen enkele verbetering te brengen in de situatie. Door de steeds toenemende vervuiling gedwongen, werd een nieuwe poging ondernomen. Ditmaal door de bouw van twee molens op dezelfde plek en twee aan het einde van de Nieuwe Vaart. In 1688 begonnen ze aan hun taak. Wederom viel het resultaat tegen, waarna in 1759 werd besloten de molens te verplaatsen naar de knik in de Nieuwe Vaart, ongeveer daar waar nu molen De Gooyer staat. Het hielp allemaal weinig en in 1812 hield men het voor gezien met de windmolens. Men behielp zich verder met de getijdewerking in combinatie met een doordacht bedieningssysteem van schut- en keersluizen.

> Het gehele oude complex werd in 1943 vervangen door een pompstation met een capaciteit van 3600 m3 per minuut

Door de aanleg van het Noordzeekanaal en de daarbij behorende afsluiting van het IJ rond 1870 veranderde de situatie: eb en vloed verdwenen. Men bouwde een door stoom aangedreven gemaal aan het eind van de Nieuwe Vaart. Deze was in de loop der jaren steeds smaller geworden doordat men stukken langs de oevers had aangeplempt met as en vuilnis. Vlak langs de Zeeburgerdijk werd daarom een nieuw kanaal gegraven dat een toepasselijk naam kreeg: Lozingskanaal. Het gemaal pompte met schepraderen het vuile binnenwater de Zuiderzee in. In 1912 werden de stoommachines vervangen door elektromotoren. Met de aanleg van het Merwedekanaal, het latere Amsterdam-Rijnkanaal, veranderde de situatie omdat de Nieuwe Vaart doorsneden werd door dat nieuwe kanaal. Daarom werd een verbinding gemaakt onder het kanaal door naar de Zuiderzee met een zogenaamde syphonduiker.

Het gemaal Zeeburg dat er nu staat, stamt uit 1943. Het gehele oude complex werd toen vervangen door een groot elektrisch aangedreven pompstation met een capaciteit van 3600 m³ per minuut. Dit is voldoende om het waterpeil te regelen. Voor het doorspoelen van de grachten wordt nu via de syphonduiker water uit het IJsselmeer ingelaten dat via de eerder genoemde bediening van sluizen en keringen weer wordt geloosd op het Noordzeekanaal. Het niveau daarvan wordt bij de zeesluizen in IJmuiden geregeld.

In de loop der jaren is de kwaliteit van het grachtenwater spectaculair verbeterd. Het gemaal Zeeburg heeft daar een belangrijk aandeel in. Maar ook de aansluiting van alle woningen op de riolering met de daarbij behorende zuiveringsinstallatie heeft daaraan bijgedragen. En niet te vergeten: een mentaliteitsverandering van de Amsterdammers. Afval gooien in de gracht is asociaal geworden, dat doe je niet meer. ◂

Ross de Boss

Ross is een slim jongetje met Asperger, dat vaak meer wil weten dan grote mensen lief is. Als hij geen antwoord op zijn vragen krijgt, gaat hij zelf op onderzoek uit. Met zijn rode, ronde, metalen brilletje bekijkt Ross de maatschappij op geheel eigen, soms onnavolgbare, maar altijd humoristische wijze.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM
ILLUSTRATIE: RENÉ ARNOLDI

Karate

Ik zit op karate. Karate is een vechtsport. En ik haat vechtsporten. Ik wil niemand pijn doen en zelf houd ik ook niet van pijn. Wat is er nu leuk aan om elkaar te slaan en schoppen? Toch zit ik nu op les. Onder protest. Wéér iets wat ik van mijn moeder moet. Ze zegt dat ik dan een betere houding krijg en mezelf kan verdedigen als het nodig is. Maar wat is er zo belangrijk aan je houding? Ze zegt ook dat karate alleen gebruikt wordt om jezelf te verdedigen als je aangevallen wordt. Ik val nooit iemand aan. En dan moet ik verplicht leren vechten? Stuur liever mensen die aanvallen op les om hen te leren dat geweld niet helpt. Bijvoorbeeld op geschiedenisles. Oorlog is ook vechten en verdedigen, maar niemand wordt daar beter van.

Eigenlijk moet ik op karate, omdat ik gepest word op school. De juf zegt dat ik dat uitlok omdat ik me anders gedraag. Ik snap daar niets van. Niemand is toch hetzelfde? Ik doe altijd aardig en help iedereen. Bij de vorige juf werd ik niet gepest en toen was ik hetzelfde als nu. Dus waar is de logica? Mijn mama gaat vaak naar school om te praten. Maar het helpt niets. Pestkoppen zijn altijd stiekem. Ze noemen je sukkel of homo als de juf het niet hoort. En in de pauze of op de gang duwen of slaan ze je. Naar de juf gaan helpt ook niet. Dan zegt de pestkop gewoon dat het niet waar is en gebeurt er niets. Ze pakken ook mijn bril af of mijn pet en gaan er dan mee overgooien. En zonder bril kan ik niet zien. De andere kinderen gaan dan lachen. Alleen mijn beste vriend Niels niet. Hij neemt het altijd voor me op. Hij brengt dan gewoon mijn bril terug. Mijn pet stoppen ze meestal in de vuilnisbak. Dat is echt goor. Maar mama wast hem dan voor me.

Eigenlijk wil ik niet meer naar school. Mijn moeder zegt dat het toch moet. Er is leerplicht in Nederland. Alleen als je ziek bent, mag je thuisblijven. Ik voel me ook ziek als ik gepest word. Maar dat telt niet. Je moet griep hebben of een oorontsteking of zo.

In de grote vakantie was ik weer blij. Dan kun je zelf kiezen met wie je afspreekt. Met mijn vrienden heb ik nooit ruzie. Kon je zelf maar kiezen met wie je in de klas zat. Mijn vriend Niels houdt net als ik van het heelal. Hij kent ook alle planeten uit zijn hoofd. En mijn vriend Dylan houdt net als ik van gamen. Met mijn buurmeisje Loes ga ik vaak buiten spelen. Dan zoeken we diertjes en praten over de natuur. Dat is veel leuker dan karate.

Het enige wat ik leuk vind aan karate is het Japans. En ook de leraar. Hij is soms streng, maar ook heel aardig. We noemen hem sensei, dat betekent leraar in het Japans. De zaal waarin getraind wordt, heet de dojo. En we moeten tot tien kunnen tellen: ietsj, ni, san, sjie, go, rok, sietjs, hatsj, kjuw, djuw. Je spreekt het tenminste zo uit. Hoe je het schrijft in het Japans, dat leren we niet. Van de sensei mag ik mijn ogen niet dichtdoen als we het gevecht oefenen. Dat doe ik elke keer als de ander schopt, slaat of stoot. We oefenen gewoon in de lucht, maar automatisch doe ik mijn ogen dicht en draai me om. De kata's doe ik wel goed. Dan oefen je een serie technieken in een vaste volgorde. De leerlingen staan naast elkaar in plaats van tegenover elkaar. Het lijkt wel een soort dans die je samen opvoert.

De sensei zegt tegen elke leerling waar zijn kracht ligt. Tegen mij zegt hij dat mijn verstand mijn sterke punt is. Mijn zwakke kant is dat ik niet oplet en een aanval niet zie aankomen. Ook mag ik niet laten merken dat ik bang ben. Ik heb geoefend in het afweren van een slag. Ik moet mijn arm dan omhoog doen om de klap te blokkeren en heel hard 'kiaj' roepen. Dat heb ik al een keer gebruikt op school en het werkt, raar genoeg, wel. De jongen die mij wilde slaan, schrok zich een ongeluk en de overblijfmoeder kwam meteen aanrennen.

Toch heb ik voor de zekerheid met mijn moeder afgesproken dat ik alleen maar mijn gele band hoef te halen. Dan mag ik van karate af en zelf een sport uitzoeken. Ik twijfel nog tussen boogschieten, zoals Link doet in de Zeldagames, en schaken. ◂

ADVERTENTIE

Sinds september is IJburg een sportconcept rijker: Motion3. Vernieuwend en uniek. Een zaak waar niet alleen mannen, maar ook juist vrouwen zich prettig voelen. Althans dat zegt oprichtster Kim de Graaf. Wij waren nieuwsgierig en zochten het uit.

TEKST: SANDRA LAU FOTO: KEES HOOGEVEEN

Holistisch sporten en winkelen

De klassieke turnattributen springen meteen in het oog. De bok op het bordes, de springplank achter de voordeur, de kast en de ringen in de etalage en het klimrekje achterin vormen een grappig contrast met het moderne assortiment in de winkel.

Eigenaar Kim de Graaf (34) heeft een sportachtergrond: naast een voltooide ALO-opleiding werkte ze negen jaar bij Nike in verkoop- en productmanagement. Kim wilde iets vernieuwends doen in de sportbranche: 'Ik wilde een sportwinkel die mensen inspireert tot bewegen. Waar aandacht en beleving centraal staan en waar ook daadwerkelijk bewogen kan worden.'

Studio

Dat laatste kan in een kleine, intieme studio op de bovenverdieping. Daar worden bijvoorbeeld lessen in yoga, box & burn en power pilates gegeven, maar ook personal training.

Laurens de Graaf, de broer van Kim, organiseert alle lessen en activiteiten en geeft zelf ook training. Hij vertelt: 'Het bijzondere van deze lessen is dat je met maximaal zes personen traint en dus veel persoonlijke aandacht krijgt om je doelstellingen te behalen. Door het werken in blokken van twaalf aaneengesloten weken op een vast tijdstip, word je aangemoedigd om altijd aanwezig te zijn. Daarna begint er weer een nieuw blok en kun je dezelfde cursus doen of juist heel wat anders proberen. Een flexibel systeem waarbij je niet voor een jaar aan een abonnement vast zit. Overigens is het ook mogelijk met een groepje van drie tot zes vrienden of vriendinnen op je eigen tijd een lesuur te boeken. Voorafgaand aan een blok organiseren wij altijd een kick-off workshop. De inhoud daarvan kan variëren van voedingsleer via meditatie tot menselijke energie. De 3 in Motion3 staat voor body, mind & soul. Motion3 is dus min of meer opgezet vanuit een holistische benadering.'

Sportcommunity

Kim vertelt dat het haar oorspronkelijke idee was om niet zozeer een gewone sportwinkel te openen, maar meer een community rondom sport en bewegen. 'Het is mijn bedoeling om niet alleen sportkleding en -attributen te verkopen, maar meer te bieden dan dat. Ten eerste bieden wij goed advies bij de aankoop. Voor hardloopschoenen bekijken wij bewust het hele lichaam en niet alleen de voet en het onderbeen. Motion3 gelooft in een totaal benaderingwaarbij belangrijk is hoe het hele lichaam reageert op een schoen. Wij willen mensen echt inspireren tot (blijven) bewegen door het aanbieden van activiteiten en ontspanning. Om de buurt in beweging te krijgen, organiseren wij bijvoorbeeld ook buitenactiviteiten zoals een work-out, thema-runs en verscheidene workshops.'

Vrouwvriendelijk

Motion3 streeft ernaar zich te onderscheiden van de gemiddelde sportwinkel door middel van een vrouwvriendelijke sfeer: houten wanden, leestafel, retro turnattributen, veelvuldig gebruik van kleur, zowel in het interieur, de huisstijl als in de sportkleding. Iedere twee maanden rouleert de collectie. 'De soorten sport die Motion3 biedt, concentreren zich bij de volwassenen met name op hardlopen, fitness, tennis en yoga, tamelijk individuele sporten. Dat is niet zo verwonderlijk aangezien de meeste sportende IJburgers tweeverdieners zijn en individuele sporten dus eenvoudiger zijn in te plannen in een druk gezinsleven', legt Kim uit. 'Voor de kinderen hebben wij wel veel schoenen en accessoires op het gebied van teamsporten, zoals voetbal en hockey. Overigens hebben wij gemerkt dat er op IJburg een tamelijk hoge sportparticipatie is. Dat komt waarschijnlijk doordat 30% van de inwoners onder de tien jaar is.'

Naast sportkleding en -attributen verkoopt Motion3 ook vitaminesupplementen, boeken over sport en gadgets, zoals kleurige kopteflefoons voor het joggen. Een televisiescherm vertoont aan de lopende band documentaires over sport. Voor wie sport 'in zijn geheel' wil beleven, is deze sportsupermarkt dus een aanwinst. ◂

www.motion3.nl
IJburglaan 473-475

Laurens de Graaf, broer van eigenaresse Kim, organiseert de lessen en activiteiten van Motion3.

ADVERTENTIE

Het immense dakterras tussen Jerry's en de IJtoren was in de gedachten van enkele omwonenden al tot een groentenkwekerij omgetoverd. De eigenaar stak er een stokje voor.

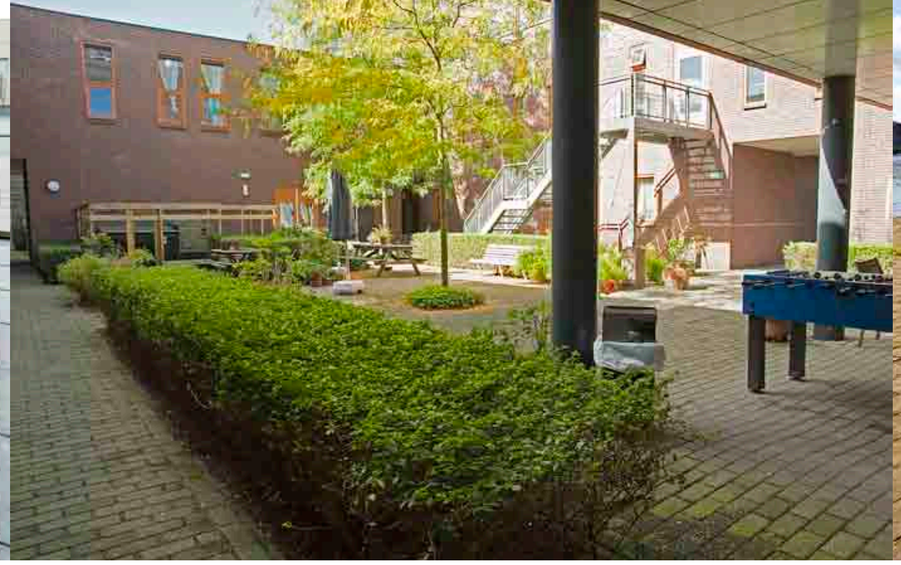

Om de binnentuin van Mentrom Sporenburg op te vrolijken heeft de activiteitenbegeleidster een wensenlijst opgesteld.

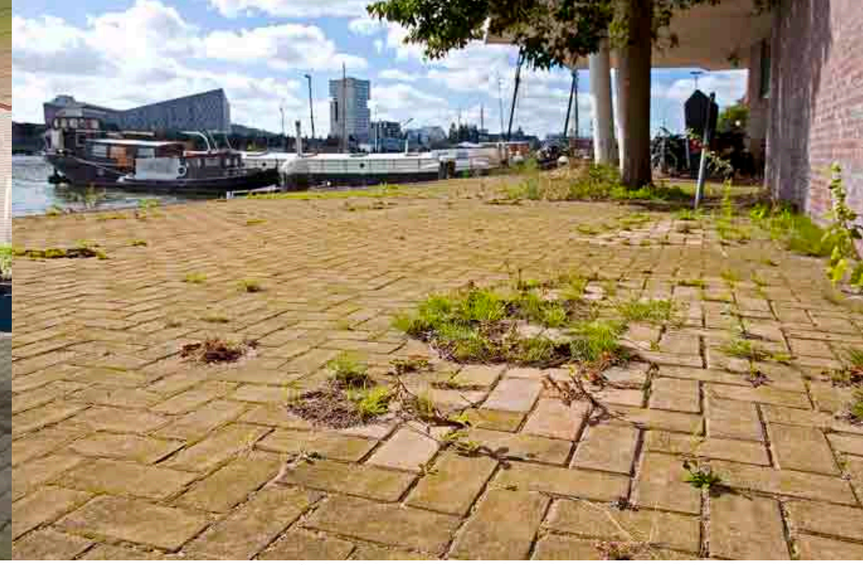

Op deze plek aan de Levantkade stond eens een bankje. Dat werd verwijderd omdat ook overlast gevende hangjongeren er gebruik van maakten.

IJgroen(te)

Jarenlang gold in het Oostelijk Havengebied dat blauw groen was. Maar de tijden veranderden. Behalve schippersbenen voor dat bootje dat je natuurlijk moet hebben als je hier woont, zijn tegenwoordig ook groene vingers een must. Wie een balkon of terrasje ontbeert, kan een stukje openbare ruimte annexeren. Tegenwoordig met toestemming van Stadsdeel Oost.

TEKST: TINEKE KALK FOTO'S: KEES HOOGEVEEN

Die eerste warme zomer dat ik in het Oostelijk Havengebied woonde, genoot ik volop van het blauw. Ik zwom elke dag bij het gebouw Pacman, lag te bakken op de steiger en 's avonds ging ik picknicken op het gras van het Java-eiland. Op een van die zonovergoten weken kwam ik een kennis tegen die ik uit het oog verloren was. Ik herinnerde mij dat zij in het Oostelijk Havengebied woonde. 'Ik woon hier nu ook', zei ik met gepaste trots. Zij keek mij wat ongemakkelijk aan: 'Ik sta op het punt om te verhuizen. Op den duur miste ik hier het groen.' Ik heb haar ongetwijfeld verbijsterd aangekeken. Jaren later begreep ik wat zij bedoelde.

De leuze bij de bouw van het Oostelijk Havengebied was 'blauw is groen.' Omdat er zoveel woningen op een kleine ruimte gerealiseerd moesten worden en er nauwelijks ruimte voor groen overbleef – met als grote uitzondering het Java-eiland – moest het water van de havens de functie overnemen van het groen in andere buurten.

Dat de bewoners daar anders over dachten was van meet af aan duidelijk. Met name op het al wat anarchistische KNSM-eiland ontsproot aan de Levantkade het nodige ongeoorloofde groen. Het verhaal gaat dat in die eerste jaren wethouder Sijtsma – van voormalig Stadsdeel Zeeburg – hoogst persoonlijk af en toe een inspectietocht hield om dit zwerfgroen tegen te gaan.

Groen is in

De tuintjes voor de woonboten aan de Levantkade hoeven nergens meer voor te vrezen. Ik kom er achter dat stedenbouwkundigen, in tegenstelling tot vroeger, het groen nu zelfs aanmoedigen.

Wat is het geval? Op een dag zie ik tot mijn verbazing dat mijn favoriete bankje aan het eind van de Levantkade er niet meer staat. Je kon daar in de volle zon zitten en omdat de straat doodloopt, was het er heerlijk rustig. Ook hangjongeren hadden deze plek ontdekt, zo blijkt bij navraag bij Stadsdeel Oost. Niet alleen veroorzaakten de jongeren overlast, maar ook bedreigden ze de bewoner die hen erop aansprak. De inzet van de Stichting Aanpak Overlast Amsterdam leverde niet het gewenste resultaat op en in overleg met de politie en deskundigen op het gebied van de aanpak van jeugdoverlast werd het bankje verwijderd. Herplaatsing of plaatsing op een andere plek wordt bestudeerd.

Een andere mogelijkheid was om dit stukje kade een andere bestemming te geven. In een telefoongesprek met Kari Stötzer van het team Ontwerp van Stadsdeel Oost blijkt dat men de mogelijkheid onderzoekt om op dit stukje te moestuinieren. Niet in de volle grond, want wie weet is die wel verontreinigd, maar in groentebakken op poten. Het stadsdeel gaat met de omwonenden praten over de verschillende opties. Ook is het belangrijk te weten of er eventueel bewoners op het KNSM-eiland zijn die de groentebakken (ik zou aanraden te beginnen met kruiden) willen verzorgen. Belangstellenden kunnen zich aanmelden bij de participatiemakelaar (zie onderaan artikel).

Blauwtje lopen

Een jaar geleden ging ik bij Jerry's langs. Dat geweldig grote platte dak waaraan zijn kleine terras grenst, zou dat niet een groentevoorziening kunnen worden? Ik zag het al helemaal voor me. Samen met drie buurtbewoners zou ik op dat immense terras groenten gaan kweken in bakken. Jerry's kon die heerlijke onbespoten tomaatjes, komkommers, courgettes, rucolasla en radijsjes dan gebruiken in zijn gerechten. Er iets aan verdienen was niet de bedoeling. Wel om onze expertise te delen met andere dakterrasboeren en -boerinnen in de buurt. Uiteraard zou rekening worden gehouden met het dak dat gevoelig was voor lekkage en ondeskundige behandeling. Maar het dak bleek niet aan Jerry's te behoren, noch aan de aangrenzende buren in de IJtoren. Het was van het Spoorwegpensioenfonds. Het 'nee' van WPM, die het dagelijks beheer voert namens het Spoorwegpensioenfonds, was onverbiddelijk, nog voor ik de gelegenheid had om uit te leggen hoe de groene plannen er uitzagen. Jammer. Dan maar op zoek naar een ander groen doel.

Hulp bij het maken van een groen lusthof

Ooit schreef ik voor de IJopener een artikel over mijn overburen: de psychiatrische inrichting Mentrum Sporenburg. Ik herinner mij nog hun grote saaie, kleurloze binnentuin. Heel vreemd is dat ook weer niet. Er was weinig geld voor onderhoud en dan is de keuze snel gemaakt voor makkelijk te onderhouden, onbestemd groen. Wat rozen- en vlinderstruiken en hier en daar wat bloemen zouden de bewoners al heel wat meer opvrolijken, dacht ik toen. Maar ook realiseerde ik me dat de binnentuin zich uitstekend leent voor het neerzetten van wat groentebakken.

Simone, de activiteitenbegeleidster van Mentrum Sporenburg, bleek van groen te houden. Binnen had ze er al voor gezorgd dat het er groen uitzag. En als activiteitenbegeleidster had ze ook al bedacht dat het bijhouden van een groentebak een bewonersactiviteit kon zijn. Samen maakten we een plan om de tuin stukje bij beetje vrolijker te maken.

In het voorjaar haalde ik wat vlinderstruiken uit mijn volkstuin die we in een perkje plantten. Op een zaterdag aan het begin van de avond, toen ik naar AH ging om boodschappen te doen, zag ik dat de dames van de bloemenstal een grote hoeveelheid verwelkte en daarmee onverkoopbare primula's tegen de boom hadden gezet. Niet lang daarna stonden ze fleurig te bloeien in de binnentuin van Mentrum Sporenburg. ◂

Eigenlijk ben ik er zeker van dat meer bewoners willen bijdragen aan een vrolijker tuin van Mentrum Sporenburg. Vandaar dat ik activiteitenbegeleidster Simone vroeg om een wensenlijstje te maken. Daarop staan: (liefst grote) terracotta en aardewerken potten voor buiten, plantenbakken of potten die je kunt ophangen (aan een oogje of aan een balkonreling), planten voor buiten, kamerplanten, leuke gekleurde potten voor binnen (geen glas), vogelhuisjes, insectenhotels, voederplankjes, mezenbollenhouders, zakken potgrond en tuinaarde en kruiden- of groentenplantjes en/of zaadjes.
Vraag naar Simone of Marije, mocht je een van deze wensen in vervulling willen laten gaan.

Participatiemakelaar: s.van.veen@oost.amsterdam.nl, tel. 253 48 36
Activiteitenbegeleiding Mentrum Sporenburg: Simone of Marije, tel. 590 82 84

ADVERTENTIE

Asgaard OG Beheer
administratie
vve beheer
management
✓ diversiteit en flexibiliteit
✓ grote én kleine vve's
✓ bedrijven- en kantorencentra
✓ diensten op maat
✓ meerjaren begroting
✓ ook voor eenmalig advies
✓ uitgebreide info op verzoek
info@asgaardbeheer.nl
www.asgaardbeheer.nl
tel. 020 419 9853
Knsm-laan 617
1019 LD Amsterdam

ADVERTENTIE

De 7 Provinciën
design ● bouwkundig ontwerp ● uitvoering ● bemiddeling o.g.
www.ydesign.nl 020-419 39 38 KNSM laan 867 1019 LK Amsterdam

ADVERTENTIES

ZAKELIJK ZEEBURG
Kom eens langs en maak kennis
met Zakelijk Zeeburg, een actieve club ondernemers. Goed voor je professionele contacten en je netwerk. We organiseren elke maand een netwerkborrel of een thema-avond. Noteer de volgende activiteiten alvast in je agenda:
dinsdag 16 oktober 17.00 - 19.00 uur
Netwerkborrel
dinsdag 20 november 19:30 - 22.00 uur
'Marktplaats.nl' - Presentaties van ondernemers en dienstenuitruilbeurs
Adres: KHL, Oostelijke Handelskade 44
www.zakelijkzeeburg.nl

Blijf hier en denk jezelf een zee

Voor de tweede keer is The Floating Poetry Room officieel onthuld. Het kunstwerk heeft een ware pechgeschiedenis achter zich. Wellicht kunnen de bewoners van IJburg er alsnog geïnspireerd door raken nu het gerenoveerd en weer publiekstoegankelijk is.

TEKST: LIENEKE KOORNSTRA FOTO'S: ROB MOREES

Het kunstobject dat pal voor de kop van het Haveneiland in het IJmeer drijft, is een coproductie. Het geheel is ontworpen door de Amerikaanse kunstenaar Siah Armajani, bekend van de Olympische toorts van de Spelen van 1996 in Atlanta. Kunstenaar Ben Raaijman, die op dit moment opnieuw veel pech heeft met een project, zorgde voor de uitvoering. Daarbij schakelde hij zowel modelbouwer Henk Brandwijk in die de miniatuurreplica van het stoomschip 'Nieuw Amsterdam' vervaardigde, als de (voormalig stads)dichter Frank Starik die de poëtische tekst voor het hekwerk schreef.

Intiem

'Je moet begrijpen hoe het ontworpen is', zegt kunstenaar Raaijman. 'Oorspronkelijk is het bedoeld als een klein drijvend plein voor een drijvende woonwijk in de vrije sector. Kinderen zouden er kunnen lezen, schrijven en spelen. Misschien zou er wel eens worden gebarbecued, ook prima. Het was een plek voor openbare ruimte waar geen openbare ruimte zou zijn.' Het liep allemaal anders. Het voor het eerst in 2005 opgeleverde kunstwerk lag na veel omzwervingen, inclusief een aanvaring, op een werf te vergaan. Sylvia Dornseiffer, directeur van het Amsterdamse Fonds voor de Kunst, sprong in de bres voor de onder een slecht gesternte geboren kunstuiting waarvan niemand zich het lot aantrok. Duurzaamheid werd bij de renovatie prioriteit nummer één. 'Het is een intiem kunstwerk', meent de directeur. 'Niet geschikt voor honderden mensen, dat maakt de naam ook duidelijk. Maar wel fijn om met een klein gezelschap naar gedichten, voordrachten en muziek te luisteren.'

ADVERTENTIES

DIERENKLINIEK IJHAVENS
Java-eiland

Spreekuren:
ma di do vr 9.15 - 9.45 uur
ma t/m vr 13.30 - 14.30 uur
en volgens afspraak

Receptie:
ma di vr 9.00 - 19.00 uur
wo 13.00 - 19.00 uur
do 9.00 - 17.00 uur

Sumatrakade 377 / 379 - 1019 PM Amsterdam - Tel. 020 - 41 93 583

Word vrijwilliger bij
De Regenboog Groep
Maatje voor mensen met psychische problemen bij de **Amsterdamse Vriendendiensten**.
www.vriendendiensten.nl
Buddy voor daklozen of verslaafden bij de **Buddyzorg**. Ook 55+ vrijwilligers gezocht!
www.deregenboog.org
Maatje voor klanten van de Voedselbank bij **VONK**.
www.vonkamsterdam.nl
Vrijwilliger bij onze **inloophuizen** voor dak- en thuislozen.
www.deregenboog.org
Vrijwilliger bij de **Buurtboerderij** in Westerpark.
www.buurtboerderij.nl
De Regenboog Groep
E-mail: info@deregenboog.org / Telefoon: (020) 531 76 00

De Drijvende Gedichtenkamer

Wie was het?
De mens, zichzelf genoeg
draagt stenen steden stenen aan.
Zand waarin men palen slaat
overkant, kom dichterbij.
De pier die in het water steekt,
de damwand die de golven breekt.
De weg waarlangs een auto rijdt.
We gaan.

Want alle water
is een echo van de oceaan.
De regen valt, maar raakt niet kwijt
in water, dat mijn bootje draagt
nader mij. Beloof me land.
Vogel, vlieg, omhoog, omlaag.
Zolang ik op de kade sta
zo zingt mijn hart: Amerika.

Waarheen, waarheen?
Blijf hier en denk
jezelf een zee.

© F. Starik, 4 mei 2004,
bij The Floating Poetry Room
van Siah Armajani

Verlangen

Voor ophef zorgde The Floating Poetry Room ook. Nog voor de eerste oplevering barstte op een forum een discussie los. De geplaatste miniatuuroceaanstomer werd als minachting voor de Amsterdamse zeeman beschouwd. 'Het is absoluut geen monument voor herinnering aan Amsterdamse havens', stelt Raaijman. 'Het wil een dichterlijke sfeer rondom reizen, verten, vertrek en aankomst voelbaar maken. En de emoties aanraken die verbonden zijn met grote passagiersschepen.' Raaijman grijpt terug in de geschiedenis. 'De Amsterdamse rederijen verzorgden de Oostelijke route, die ik met de koloniën, de politionele acties, het einde van een tijdperk en een nachtmerrie associeer. Het is de Westelijke route die de droom verbeeldt, naar de nieuwe wereld, New York. Daarop voer een Rotterdamse rederij met de 'Nieuw Amsterdam'.

'Zo zingt mijn hart Amerika', declameert Starik de woorden uit zijn dichtwerk voor The Floating Poetry Room. 'Amerika is een containerbegrip voor onbegrensde vrijheid, voor het verlangen ergens anders te zijn, voor transcendentie. Datzelfde verlangen drijft ons om het IJmeer dicht te plempen en daar een nieuwe wereld te beginnen. Wat mij betreft steekt dat niet op een stadje verder', lacht hij.

Liefde

De dichterlijke vrijheid was beperkt tot 667 tekens waarin twee of drie spaties mochten missen. 'Het was een interessante puzzel', aldus Starik. Door de vorm van het hekwerk werd hij gedwongen tot individuele stukjes tekst, zoveel letters hier, zoveel letters daar. Op twee plaatsen knikt het hek naar binnen. Aan de ene kant staat 'Kom naderbij', aan de overkant 'Nader mij, beloof mij land.' Dat maakt van The Floating Poetry Room toch een fijne trouwlocatie?

Behalve dat ziet Starik het ook als een toevallige plek. 'Je kunt er gaan zitten en afwachten of er iemand komt. Je kunt er over het water kijken en mijmeren. En wie wil kan er een gedicht voordragen.'

Sylvia Dornseiffer sluit niet uit dat de Centrale Bibliotheek, die met een mobiele vestiging naar IJburg wil komen, kan bijdragen aan een zinvol gebruik. Ook de aansluiting bij het terras van café-restaurant Blok 4 is ideaal. 'Maar uiteindelijk moet het toch worden ingevuld met initiatieven die van de bewoners van IJburg komen', meent ze. Kunstenaar Raaijman hoopt vooral dat het kunstwerk op deze plek wat liefde gaat ontvangen. ◂

ADVERTENTIES

PSYCHOLOGISCH CENTRUM AAN HET IJ
PSYCHOLOGISCHE HULP · COACHING ONDERZOEK
het accent ligt op persoonlijke groei en ontwikkeling
DRS. CARLA VREDEVELD
psycholoog en jungiaans therapeut
aangesloten bij NIP en NVPA
OOSTELIJKE HANDELSKADE 1101
1019 DN AMSTERDAM
TEL: 020 - 419 74 56
FAX: 020 - 419 74 57
WWW.PSYCHOLOGISCHCENTRUM.COM

amstel ADVOCATEN
Gratis inloopspreekuur
Vrijdag 9.00 - 10.00 uur
Panamalaan 112, Amsterdam
T 020 - 528 90 30 F 020 - 528 96 18
govers@amsteladvocaten.nl
www.amsteladvocaten.nl

Het DNA van Radar

Midden op de Veemarkt in een karakteristiek pand uit 1887, zit het hoofdkantoor van Radar Groep. Het bedrijf wordt ingehuurd door gemeentes en instellingen en staat bekend om de vernieuwende aanpak bij allerhande sociale vraagstukken met als slogan: bedreven in beter samenleven. Directeur Thomas Hofmans gaat in op de visie van Radar en wat dit in de praktijk voor mensen betekent.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM FOTO: FRED VERMORKEN

Thomas Hofmans, directeur van Radar Groep, in zijn kantoor op de Veemarkt.

Thomas Hofmans is een charismatische man, een echte babyboomer, waarbij je geen moment in de gaten hebt dat hij al richting pensionering gaat. Hij is directeur en senior adviseur van Radar Groep, een bureau voor sociale vraagstukken. Radar zoekt originele oplossingen door vanuit een andere invalshoek te kijken naar problemen rond vergrijzing, armoede, integratie, werkeloosheid, radicalisering en zorg. Maatschappelijke hangijzers als re-integratie, probleemjongeren, veiligheid, sociaal beleid en vroegtijdig schoolverlaten beschouwt het bedrijf als uitdagingen die een creatieve benadering vragen.

De naam Radar is metafoor voor een instrument om bij naderend onheil veilig de haven te bereiken. En behalve de essentie van het bedrijf maakt dit ook meteen de andere passie van Thomas duidelijk: varen. Rond z'n veertigste besloot hij zijn droom waar te maken: naar alle wereldrivieren varen. Hij zette koers naar onder andere de Wolga, de Hudson, de Donau en de Yangtze.

Radar Groep bestaat uit RadarAdvies, RadarCommunicatie, RadarDetachering, RadarVertige, RadarPersoneel, RadarUitvoering en Seinpost. Radar heeft vestigingen in Rotterdam, Amsterdam, Arnhem, Enschede, Groningen en Venlo. Er werken 250 adviseurs, managers, projectleiders, trainers en uitvoerders.

Enthousiast vertelt hij over de diverse poten van Radar Groep. Radar groeide uit van een klein bedrijf dat trainingen gaf bij de Sociale Dienst om langdurig werklozen weer aan het werk te krijgen tot een landelijke groep, waar nu meer dan 250 mensen werken. Radar Groep biedt een heel scala aan diensten aan: van onderzoek en advies tot uitvoering en detachering. Zowel het trainen, opleiden en coachen van publieke professionals en hun eindklanten als de re-integratie en activering van moeilijke doelgroepen is nog altijd hun specialiteit.

Van zijn werknemers verwacht Thomas dat ze zich willen inzetten voor mensen die kwetsbaar zijn. Niet door ze te pamperen of monddood te maken, maar door te appelleren aan hun zelfstandigheid en ze een ander perspectief, een andere context te geven. Zij zijn de eigenaar van hun probleem en moeten zelf verantwoordelijkheid nemen, met als uitgangspunt een zo gelijkwaardig mogelijke relatie tussen de burger en de professional.

Zingeving activeert

Hoe dat in de praktijk werkt, legt Thomas graag uit. Door bijvoorbeeld een conferentie te organiseren waar mensen zelf hun problemen in kaart brengen, kunnen ze vandaaruit zelf op zoek gaan naar oplossingen. Samen met Agis, DWI en de GGD liet Radar 50 alleenstaande mannen met een uitkering onderzoek doen naar hun eigen situatie vanuit de vraag: hoe zou jij de anderen in de groep helpen? Zinge-

ving speelt volgens Thomas een belangrijke rol. Anderen helpen voelt goed. En door de anderen te helpen, hielpen de mannen meteen zichzelf.

Mensen zelf laten bepalen wat ze nodig hebben om hun problemen op te lossen, is volgens hem de crux. Zo voelen ze zich gezien en kunnen ze hun kwaliteiten inzetten. Daarvoor is het wel nodig dat ze die kans ook krijgen. Klantmanagers leert hij dan ook om niet meer te dicteren wat cliënten moeten doen, maar te vragen naar wat ze zelf willen. Zo draaide Radar in Overschie, in opdracht van de gemeente Rotterdam, de rollen succesvol om en werd een kernteam geformeerd van twaalf klanten dat de andere 200 klanten ging aansturen. Het team ging aan de slag met social media, bouwde een website en ging zelf in gesprek met voorzieningen. Doordat ze rechtstreeks in contact kwamen met potentiële werkgevers werden hun kwaliteiten gezien en kwamen ze sneller weer aan het werk. De deelnemers – allen langdurig werkloos met een grote afstand tot de arbeidsmarkt – leerden over communicatie, doelgroepen, doelstellingen en strategie, maar ook over taakverdeling en tijdsplanning. Ze ontwikkelden hun kwaliteiten en leverden tegelijkertijd extra diensten aan de stad.

Om het onbedoeld frustrerende effect van klantmanagers te demonstreren, liet Thomas bij een bijeenkomst de werkzoekenden links in de zaal zitten, de dienstverleners in het midden en rechts de werkgevers. Aan de laatste groep vroeg hij: 'Kunnen jullie je potentiële werknemers zien?' Het antwoord was ontkennend, want er zat een hele groep mensen tussen. Zo illustreerde hij het isolement waarin werkzoekenden belanden en hoe onzichtbaar ze feitelijk zijn. Dit mechanisme wil Thomas doorbreken. Mensen moeten enthousiast zijn over zichzelf en hun kwaliteiten en dit over kunnen brengen op anderen. Dan volgt volgens hem die baan vanzelf.

Radar betrekt cliënten door hen bijvoorbeeld zelf vragen aan potentiële werkgevers te laten bedenken. Of je vragen van een voorgekookt papiertje afleest of ze zelf hebt samengesteld en ze daardoor uit je hoofd kent, maakt een groot verschil in hoe je je presenteert. Door kwetsbare mensen zelf het wiel te laten uitvinden, worden ze minder kwetsbaar. Ze moeten de regie weer zelf in handen krijgen. Ook het zelf bedenken van een arbeidsverdeling binnen een groep werkt goed. De één gaat bellen, de ander interviewen en weer een ander coördineert. Ieder doet waar hij of zij goed in is en er ontstaat een spontane samenwerking.

Hulp moet maatwerk zijn

Een voorbeeld van hoe hij vindt dat het niet moet, heeft Thomas ook. Bij de GGD maakte hij mee dat bij een bijeenkomst van het project Mankracht voor de pauze eerst anderhalf uur onderzoeksresultaten werden besproken. Pas na de pauze kwamen de mensen om wie het ging aan het woord. Hij legt het accent liever op de mensen zelf, gaat op zoek naar hun kracht en opent hooguit deuren en begeleidt het proces.

Ter illustratie toont Thomas het boekje Edgar, een uitgave van KING, Kwaliteits Instituut Nederlandse Gemeenten, geschreven door Radar. Het vertelt het verhaal van Edgar, nu 21 jaar, met een verstandelijke beperking. Hij heeft voor 1,6 miljoen aan hulp ontvangen van de samenleving zonder dat hem ooit is gevraagd wat hij ervan vond. Edgar denkt dat hij de maatschappij veel minder had gekost als er naar hem geluisterd was. Met Edgar gaat het nu goed, maar het is zeer de vraag of dit dankzij of ondanks de ongevraagde en duurbetaalde hulp van instanties is geweest. Vermenselijking van de relatie burger-overheid is een eerste vereiste in deze tijd, aldus Thomas. De mensen kennen en weten wat ze nodig hebben als ze in een kwetsbare positie verkeren. Of zoals Edgar het formuleert: 'Als mensen naar mij luisteren, luister ik ook naar hen.'

Radar zoekt ook naar manieren om te bezuinigen met positieve in plaats van negatieve gevolgen. Zo had een zorgorganisatie twee professionele krachten in dienst om voor een groep licht verstandelijk gehandicapten te zorgen. Er was tijd en geld te kort, maar de medewerkers maakten en serveerden zelf de maaltijden. Een simpele oplossing was om het de bewoners zelf te laten doen. Dat konden ze prima. Het bevorderde hun gevoel van eigenwaarde en was bovendien gezellig. En het leverde de noodzakelijke besparing op.

Kwaliteit in mensen zien

Persoonlijk contact met mensen vindt Thomas essentieel. Hij trekt vaak een half uur uit voor een persoonlijk gesprek met de cliënten van de organisatie die hem inhuurt en stelt steevast dezelfde vraag: wie en wat bent u in de kern? Zo ontdekt hij veel over iemands persoonlijke kwaliteiten. De 54-jarige Ria bijvoorbeeld is gescheiden en heeft een dochter. Ze zat diep in de schulden. Ze werkte vroeger als winkelmeisje. Van haar dochter had ze een laptop gekregen en al snel kon ze er prima mee omgaan en verkocht spullen op eBay. Ze had borstkanker gehad en mensen kwamen graag bij haar voor steun. Thomas zag al meteen minstens vijf sterke punten: goede verkoper, zakelijk instinct, meelevende warme persoonlijkheid, een sterke vrouw die goed kan regelen en snel leert. Volgens Thomas lopen er duizenden Ria's rond. Mensen die vastzitten in een uitkering en hun eigen kwaliteiten niet zien.

> Door kwetsbare mensen zelf het wiel te laten uitvinden, worden ze minder kwetsbaar

Radar wordt extern ingehuurd. Hun visie is dat alles er al is, maar dat het vaak niet wordt gezien. Input van buitenaf is nodig voor een heldere blik. Vanuit een nieuwe hoek naar dingen kijken. Zoveel mogelijk mensen het zelf laten doen. Dat is volgens Thomas het DNA van Radar en de reden van hun succes. Van hun omzet van 25 miljoen per jaar vloeit een deel weer terug in nieuwe projecten. Thomas wil niet alleen geld verdienen, maar ook teruggeven aan de maatschappij om zo van nog meer betekenis te zijn voor anderen. Zo realiseerde Radar microfinancieringen in onder andere Yogjakarta, Gambia en Sierra Leone. Onder voorwaarde dat het geld rechtstreeks bij de ondernemers terecht kwam. Werknemers van Radar bezochten in hun eigen tijd, met een ticket van de zaak, de ondernemers en brachten succesverhalen en foto's mee terug.

Ideeën te over bij Thomas en als je hem zo bevlogen hoort praten, kun je je deze man onmogelijk gepensioneerd achter de geraniums voorstellen. Ik zie hem zijn andere droom nog wel eens waar maken: zijn boot vullen met kansarme jongeren en fietsen om samen vreemde landen in te trekken. Mensen uit hun comfortzone halen en inspireren is zijn specialiteit. En eenmaal onderweg komen er vast weer nieuwe ideeën die om uitvoering schreeuwen bij hem boven borrelen. ◂

www.radar-groep.nl

Om redenen van privacy is de naam Ria gefingeerd.

ADVERTENTIES

Uw onverkochte woning hoeft uw scheiding niet in de weg te staan.

Anne-Marie van Doorn
NMI mediator

vandoorn
mediation & financial planning

Als financieel deskundig mediator kan ik u adviseren over alternatieven die het mogelijk maken toch ieder uw eigen weg te gaan. Ik ondersteun u bij het complete traject van uw scheiding, tot en met de juridische afwikkeling. Dit altijd met oog voor uw beider belang én dat van de eventuele kinderen. Mail voor meer informatie naar info@vandoornmfp.nl of bel 06 26534965.

www.vandoornmfp.nl

Pedicurepraktijk op IJburg
Uit in Balans
L. Cappon
Cas Oorthuyskade 106
1086 BB Amsterdam
telefoon 06-53 66 61 99
lid provoet
ook diabetische en reumatische voet
www.uitinbalans.nl

ADVERTENTIES

Marion Nagel
VERTELLEN PRESENTEREN STEMWERK
Workshops en trainingen in het Oostelijk Havengebied en Amsterdam Centrum
www.marionnagel.nl 06-46497042

gelderland artifort leolux montis pastoe spectrum stokke/varièr gispen 412
jan van beek
EIGENTIJDS WONEN

beukenplein 23 amsterdam 020 6656310 www.janvanbeek.nl

Elke wolk heeft een zilveren rand

TEKST: BEA SENGERS FOTO: KEES HOOGEVEEN

Ooit was het een avontuur om 's avonds in het donker
de strekdam over te steken op weg naar de stad.
Dat is nog uit de tijd dat de ertstrein reed
en nomaden uit alle windrichtingen
neerstreken op het nagenoeg kale KNSM eiland.
Om daar in een bonte verzameling van
eigen creatieve bouwsels te gaan wonen.

Weemoed kleurt herinneringen aan
een niet aan regels gebonden tijd
die in onze roekeloze verbeelding
tot in lengte van dagen mocht duren.
Ik drink een espresso in koffiehuis de KHL
waar de sfeer van weleer nog voelbaar is.
Niet alles wat van toen is, is verdwenen.

En nog altijd waait het harder hier dan in de stad.
Voorbij jagende wolkenpartijen, schuimkoppen op het water.
Fietsen we stoer tegen de wind in naar school en werk.
Zien we als beloning de mooiste regenbogen boven het IJ.
Het invullen van de kale vlaktes en lege havenloodsen
met internationaal bewierookte architectonische hoogstandjes
heeft ons niet van een restje pionieren kunnen beroven.

Slenterend over de Veemkade geplaveid met stelcon platen
eet ik een lekker patatje met mayo van Vork.
De zilte lucht van het IJ mengt zich met die van de patat.
Zoals de joggers die elkaar als meeuwen rakelings passeren.
Ik zet een zonnebril op, bescherm mijn ogen tegen het felle licht.
Neurie zacht in mezelf: 'Sitting on the dock of the bay'
een ode aan de haven van Otis Redding of was het Marvin Gay.

Herstel

Tja, wie moest je nou geloven in de IJopener van afgelopen juni: de tekst of de foto die bij het artikel *Leegstand in Brazilië* stond. Op de foto was de naam Bookers te zien. Inderdaad van het reisbureau Goodbookers dat er jaren geleden zat. Maar in de tekst werd abusievelijk de naam Globe vermeld. Hun kantoor is op IJburg gevestigd en is gewoon open. Niet alleen reisburo Globe maakte ons attent op deze fout.
Dat C1000 ophoudt te bestaan was helemaal correct. Wel informeerden sommige ongeruste klanten of dat betekende dat de familie Aries ook weg moest. Gelukkig, één ding is zeker in deze veranderende wereld: ook als de C1000 omgetoverd wordt tot een Jumbo supermarkt, familie Aries blijfthet vertrouwde gezicht voor al hun klanten.

Bach vereniging zoekt hoge sopranen, tenoren en bassen

Wil je graag zingen en houd je van Bach? Kom dan eens langs bij een repetitie van de Amsterdamse Bach Vereniging, elke donderdag van 20.00 tot 22.30 uur in het College de Meer aan de Radioweg 56 in Amsterdam Oost.
Natuurlijk wordt er veel van J.S. Bach gezongen, maar ook andere componisten komen aan bod. Een overzicht is te zien op de website www.deamsterdamsebachvereniging.nl.
Minstens 2x per jaar is er een concert, meestal in de Westerkerk of de Dominicus kerk. Voor alten en lage sopranen is een wachtlijst, hoge sopranen, tenoren en bassen zijn vooral heel welkom!

Stoelenbiezen met plastic tasjes

Cursussen:
woensdag, 24 oktober t/m 7 november, 9.30 - 11.30 uur
donderdag, 29 november t/m 13 december, 13.30 - 15.30 uur

Hoe haak je van alles en nog wat van plastic tasjes

Cursussen:
woensdag, 14 november t/m 12 december, 9.30 - 11.30 uur
donderdag, 25 oktober t/m 22 november, 13.30 - 15.30 uur

Inschrijven: cursus@haakin.nl

Tot ziens in de Galerie van de Haak-In
Openingstijden: woensdagmiddag 12.30-16.30 uur
donderdagochtend 9.30-13.30 uur en zaterdag 10.30-16.30 uur

ADVERTENTIES

www.kindertherapieamsterdam.nl
Praktijk voor kindertherapie
en ouderbegeleiding

Brigitte van der Linden
Scheepstimmermanstraat 24
1019 WX Amsterdam
06 - 499 169 19

van doorn cs
advocaten

Gaat u scheiden? Ontslagen?
Uitkeringsproblemen? Een huurgeschil?
Strafzaak? Problemen met verblijfsvergunning?

GRATIS ADVOCATENSPREEKUUR
IEDERE MAANDAG VAN 16.00 - 17.00 UUR

TEL. 020 6935544 - WWW.VANDOORNCS.NL - ZEEBURGERDIJK 50

De IJopener heeft sinds kort een eigen Facebook-pagina. U vindt ons gewoon als: IJopener. Like IJopener en in uw tijdlijn verschijnt:

- Wanneer het nieuwe nummer eraan komt
- Wanneer de deadline is voor ingezonden stukken
- Een link naar de online versie van het laatste nummer
- Reacties van lezers
- Extra foto's en materiaal

Informatie over de redactie, advertenties, afhaalpunten, verschijningsdata en een link naar onze website vindt u onder het kopje: info.
Op de pagina kunt u natuurlijk ook reageren op artikelen of eigen ideeën aandragen. Onze redacteurs gaan graag met u in gesprek.
Tot ziens op Facebook!

THE PHOTO FACTORY
professionals in print

Jouw foto's zijn onze aandacht waard!

- Iedere foto wordt bekeken en waar nodig aangepast; geen automatisch fabriekswerk! En al vanaf 17 cent!
- Afdrukken 10x10 tot 20x40 cm, glans of mat, met of zonder witte rand, lijstmaat of het hele beeld; besteld via de website, morgen ophalen.
- Vakafdrukken tot 100x250 cm, ook op bijv. canvas, aluminium, dibond, in lijst, u kiest en wij maken!
- Probeer het vandaag nog; Verzend voor 1 november 2012 30 digitale foto's via de website, vermeld bij de opmerkingen de code "CY1210" en u kunt de 10x15 glans afdrukken de volgende dag GRATIS ophalen!

U vindt ons bij winkelcentrum Brazilië. We zijn bereikbaar met tram 26, gratis parkeren onder de AH.

C. van Eesterenlaan 15 Amsterdam, 020 - 419 7200
www.thephotofactory.nl , winkel@thephotofactory.nl

In mijn vijftien jaar op het KNSM-eiland heb ik nog nooit iemand in een boerka gezien, laat staan in een fluorescerend oranje boerka.

TEKST: SIMONE SLOTBOOM FOTO: POWNEWS

Rond half vijf 's middags loop ik met zoonlief café Kanis en Meiland binnen. Niet voor een tosti en een kop koffie, maar voor een serieuze aangelegenheid: ik ga stemmen. Hij is mee voor de sfeer, luid klagend dat hij ook stemrecht wil. Hij heeft de politiek op de voet gevolgd en zou zeker een weloverwogen keuze kunnen maken. Maar hij is pas vijftien. Vals wijs ik hem erop dat je pas rechten krijgt, als je ook je plichten vervult en dat de vaatwasser legen voor hem al te veel moeite is. Hij lacht er hartelijk om en besluit het stemrecht nog even te laten voor wat het is.
Een dame komt haastig de hoek om gesjeesd en loopt mij zowat omver. Niet alleen letterlijk gesjeesd, maar ook figuurlijk. De vrouw is namelijk van top tot teen gehuld in een oranje boerka, kleurtype neon. In mijn vijftien jaar op het KNSM-eiland heb ik nog nooit iemand in een boerka gezien, laat staan in een fluorescerend oranje exemplaar.
We blijven met open mond staan. 'Neem een foto, snel!' sis ik nog. 'Dit is vast een publiciteitsstunt.' Maar het kind weigert. 'De kieswet staat dat niet toe, mam.' Shit, dat had ik hem inderdaad net gezegd toen hij een foto voor Facebook wilde maken van het stemmende publiek. 'Ja, maar dit is voor de IJopener', probeer ik nog, zonder resultaat.
Inmiddels wordt ons object van interesse in de rij aangesproken door een van de medewerkers van het stembureau om even later met dezelfde noodgang weer de hoek om te rennen. In een poep en een zucht is ze uit beeld verdwenen. Nergens is een filmploeg of camera te bekennen. De boerka-mevrouw gaat zelfs niet in discussie. Erin en eruit, en weg is ze. Verder niets.
'Zeker tóch geen stunt dan', verzucht ik. 'Moet wel, mam', zegt mijn zoon. 'Je zag die kleur toch! Boerka's zijn zwart. En oranje staat symbool voor Nederland. Een patriot in een boerka, vast!' Al discussiërend lopen we naar huis. Wat is het nut van een actie zonder pers? Mezelf als incognito buurtpaparazzo even niet meegerekend. Ik begrijp er niets meer van en baal, want ik rook nieuws.
's Avonds word ik op mijn wenken bediend. Al zappend verschijnt de boerka opeens in beeld. Bij PowNews. De mysterieuze dame blijkt een heer. Onder het oranje gewaad zat verslaggever Danny met een camera verborgen. 'Zie je nou wel', zegt het kind, 'ik had gelijk!' 'Hoe kan dat nou', roep ik verontwaardigd. 'Zij/hij werd toch weggestuurd?'
In het filmpje zien we de verslaggever met het paspoort en stembiljet van een vrouw inderdaad zijn stem uitbrengen. Op de achtergrond hoor je een medewerker van het stembureau nog fluisteren: 'Ik kan alleen de pasfoto niet controleren.'
'Dat is in de Kompaszaal gefilmd, niet bij Kanis en Meiland', merkt mijn zoon scherp op.
PowNews bericht triomfantelijk hoe kinderlijk eenvoudig het is om te stemmen in een boerka met de pas van een ander. Niets over stembureaus waar het niet gelukt is. Maar dat is natuurlijk ook niet interessant voor de uitzending. Ook de onbekendheid van het fenomeen boerka op het KNSM-eiland blijft onvermeld. Feit is dat het ergens is gelukt en dat wrijft PowNews dan ook graag onder de neus van politiek Den Haag. Gerd Leers, Ivo Opstelten, Liesbeth Spies, Melanie Schultz en Henk Bleker, allen zijn het over één ding eens: de identiteit van de stemmer had gecontroleerd moeten worden.
Een medewerker van het stembureau wordt achteraf geconfronteerd met de actie. Ze heeft de stempas al apart gelegd, omdat ze vermoedde dat er iets niet klopte. 'Maar de stem zit in de bus en welke van mij is, weet u niet', werpt Danny tegen. Ze erkent het probleem schoorvoetend. 'We hebben niet gevraagd aan u om uw jurk uit te doen.' En: 'We zijn aan deze situatie niet gewend. We krijgen les over wat we moeten doen, maar een boerka is in ons geval niet aan de orde gekomen.'
Ook voor de verslaggever blijkt het verhaal nog niet voorbij. De Kiesraad heeft aangifte gedaan wegens stemfraude. Hij zal dus voor moeten komen. Al zal het waarschijnlijk niet tot een veroordeling komen. Schultz verwijst naar de zaak rond journalist Brenno de Winter die aantoonde dat fraude met ov-chipkaarten mogelijk was. Daar woog het algemeen belang uiteindelijk zwaarder dan het strafbare feit en liep het met een sisser af.
Maar wat er ook gebeurt, PowNews heeft de komende tijd materiaal genoeg om de uitzending mee te vullen. De beelden op ons kleine, tot twaalf september nog boerkaloze eiland zullen nog vaak herhaald worden. Eén ding staat vast: in Amsterdam West was het Danny niet gelukt. En gelukkig ook niet bij Kanis en Meiland. Want dan had ik mezelf ongewild bij PowNews teruggezien, wensend dat ook ík een boerka had gedragen die dag.

Geur, smaak en desem

Brood eet bijna iedereen dagelijks. Brood is zeker voor Nederlanders een belangrijk voedingsmiddel: we eten ongeveer 60 kilo brood per jaar per persoon. En toch verdwijnen de bakkers uit het straatbeeld. Dé bakker van Oost ziet zijn klanten terugkomen.

TEKST: MARIEKE BRANDS FOTO: KEES HOOGEVEEN

Waren er rond 1960 nog ruim 10.000 bakkerijen, nu is daar nog maar een vijfde van over. In 2010 waren er in Amsterdam 254 bakkers, gemiddeld drie per 10.000 inwoners. Het afnemende aantal is ook een gevolg van een groter aanbod aan levensmiddelen door de jaren heen. Waardoor er weer minder brood gegeten wordt.

Brood in de supermarkt zou ook de terugloop van het aantal bakkerijen kunnen verklaren. In een supermarkt wordt het brood niet altijd ter plaatse gebakken maar wordt het aangeleverd door een fabrieksbakkerij.

Doorkijkje

Terug naar de bakkers in ons eigen deel van de stad. We bezochten Dé bakker van Oost aan de Sumatrastraat. We hoorden goede verhalen over deze bakkerij. Wat maakt deze bakker zo populair? Het luxegevoel om bij een bakker brood te kopen in plaats van bij de supermarkt? Is het de persoonlijke behandeling? Of misschien houd je van voorkruipen of wil je op de hoogte zijn van de nieuwste lokale roddels? Rob Kraakman, bakker in hart en nieren en eigenaar van de bakkerij, licht ons in: ‘Als je als klant binnenkomt in de bakkerij, kijk je meteen door naar achteren. Je ziet ons bezig met broodbakken en je ziet de ovens. De mensen komen hier terug.’

Nieuwe ovens

Het is een genot om in de bakkerij rond te lopen. Tijdens de rondleiding begrijp ik al gauw waarom: de geur van brood, de bakkers die aan het werk zijn en de grote ovens geven een goed gevoel. Onlangs zijn er nieuwe ovens geplaatst in de bakkerij. Naast wagenovens voor het meer reguliere brood, staan de nieuwe ovens met stenen vloeren voor onder andere het desembrood.

Achter in het pand bevindt zich de koeling. Het deeg voor het desembrood staat er in grote bakken klaar. We lopen door langs de kneedmachines en -tafels en de koelingen waar het deeg rijst. En uiteindelijk langs het eindproduct in de bakkerij.

Desembrood

‘Bij ons desembrood ligt toch wel mijn focus’, legt Rob uit. ‘We verkopen meer ‘gewoon’ brood, maar zeker voor het desembrood komen de mensen terug. Drie jaar geleden begonnen we met het bakken ervan. Ons desembrood bevat geen toevoegingen – het is puur brood: rogge- en tarwemeel, tarwe, bloem, water, zout en onze eigen gekweekte desemcultuur. Dat is alles.’ Desembrood heeft een langer bereidingsproces dan ander brood, wel twee keer zo lang. Door de toevoeging van extra water, het langere bereidingsproces en het bakken op de stenen ovenvloer is de smaak van desembrood rijker. Lekkerder.

> ‘Voor het desembrood komen de mensen terug’

Persoonlijke touch

Ondanks de multiculturele samenstelling van de buurt verkoopt deze bakker geen on-Nederlandse soorten brood. ‘We serveren ook geen koffie en hebben geen zitplaatsen. We willen ons bij onze leest houden. En dat is ons eigen brood bakken en verkopen.’

Rob runt de zaak met zijn twee compagnons Khalid en Youri. Zij hebben net als Rob al vanaf jonge leeftijd een echte passie voor broodbakken en inmiddels een lange geschiedenis als bakker in deze zaak. Deze gezamenlijke passie is samen met de prettige, persoonlijke bediening een belangrijk ingrediënt om dé bakker van Oost te kunnen zijn. ◂

www.debakkervanoost.nl
www.facebook.com/debakkervanoost

Het Rantangproject

FOTO’S: ANNE ALTMAN EN THEA LEEGSTRA

Een rantang is een stapel pannetjes. In Azië nemen ze zo’n rantang met eten mee naar het rijstveld dat ze bewerken. De rantang is het symbool voor een project van Atelier Kunst & Koken.

Heb je morgenavond geen tijd om te koken? Bel Mieke en vraag wie er een portie meer wil koken. Wil je een stamppotje of liever een Pakistaanse currymaaltijd? Het is allemaal te regelen. Met de kok wordt afgesproken of het eten wordt gehaald of gebracht.

Als er eenmaal contact is gelegd dat voor zowel kok als eter werkt, dan regelen die het verder onderling. Het eten wordt direct in schaal of bord geschept. We willen geen plastic bakjes en dergelijke gebruiken als het niet nodig is.

Heb je een Stadspas? Dan kost de maaltijd 3 euro. Als je die niet hebt, betaal je 6 euro. Het eten moet wel een dag van tevoren worden besteld. Lekker eten en nieuwe contacten leggen in de buurt, dat is de bedoeling.

Mieke Maes, tel. 06-44 34 33 42

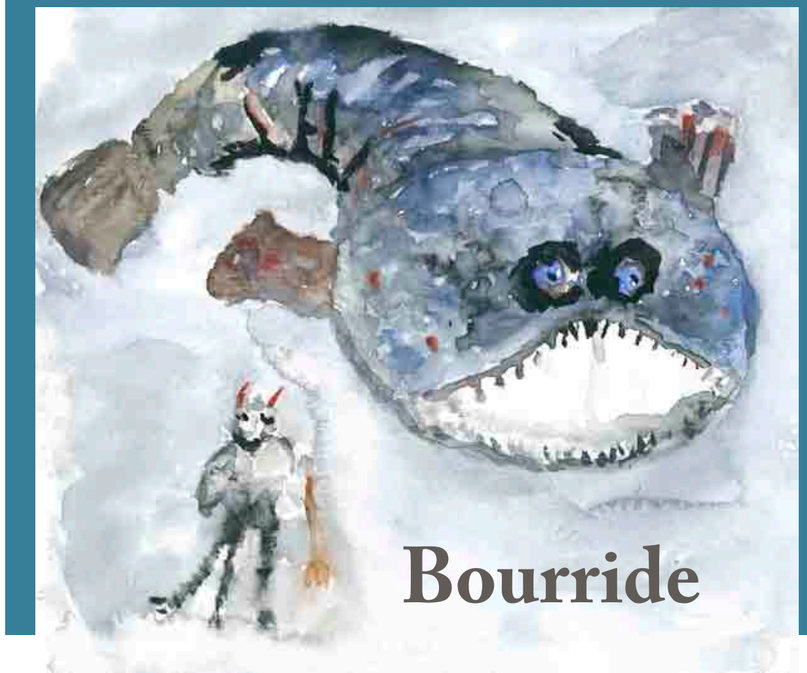

Bourride

Koken met Neeltje

TEKST EN ILLUSTRATIE: NEELTJE WIEDEMEIJER

Zeeduivel heet ’ie. En zo ziet ’ie er ook uit, als ze tenminste een keer de hele vis in de kraam leggen. Meestel wordt van het beestje alleen de staart getoond. Het is net zoiets als die kleine haaitjes die vroeger altijd onder de titel zeepaling werden verkocht, omdat ‘haai’ klanten af zou schrikken. Deze beide vissen, haai en duivel, hebben dat kraakbeenskelet, dat erop wijst dat de soort al héél lang bestaat. Maar daar gaat het niet om. Ze zijn allebei lekker. De zeeduivel is de allerlekkerste, vind ik. En er is zo’n prachtig zuidelijk recept voor. Daar gaat ’ie dan, voor Lida.

O ja, de wangen worden ook gegeten, prachtige stukken vis. Als je eraan kunt komen, sla dan onmiddellijk toe.

Pocheer de vis in delen in een kruidige courtbouillon waarin vooral venkel een rol speelt.

Maak inmiddels een aïoli. En daarnaast een béchamelsaus van boter, bloem en de (gezeefde) court-bouillon.

Aan de verkregen béchamel voeg je vlak voor het serveren een paar lepels aïoli toe, zodat een romige saus ontstaat. Leg de vis in de saus en geef de rest van de aïoli er apart naast voor de liefhebber. Geef er boontjes, worteltjes en aardappelen bij.

Ik geef geen hoeveelheden omdat zeeduivel duur is en de hoeveelheid aïoli afhankelijk van je eigen smaak. Wel geef ik nog even aanwijzingen voor aïoli. Knoflook mengen in een fabrieksmayonaise is niet de juiste aanpak.

Meng in een kommetje drie fijngehakte tenen knoflook (of meer) met een flinke theelepel mosterd en een eidooier (die is eigenlijk niet noodzakelijk, een lezer wees mij daar op, maar ik durf het niet zonder).

Giet er voorzichtig een paar druppels olie bij. Als die opgenomen zijn een klein scheutje erbij. Ga voorzichtig door tot de aïoli ‘pakt’. Dan kun je er grotere hoeveelheden olie bij doen. Wel steeds zorgen dat alles opgenomen is voor je de volgende scheut erbij giet.

Als hij lekker lobbig is maak je hem af met zout en peper. Wat cayenne is ook lekker.

Overigens gebruik ik geen olijfolie, dat maakt de saus naar mijn smaak te bitter, ik gebruik zonnebloemolie. ◂

ADVERTENTIE

Cultuuragenda

SAMENSTELLING: NATANJA DEN BOEFT

MUZIEK

BIMHUIS, Piet Heinkade 3
Maandag 15 oktober, 20.30 uur
Five Great Guitars, African blues
Ontmoeting tussen meestergitaristen uit verschillende richtingen en culturen. Samen belichten zij alle nuances van de moderne gitaar. In het programma 'African Blues', gewijd aan de West-Afrikaanse muziekcultuur is Habib Koité de speciale gast.
€ 22
Dinsdag 16 & 23 & 30 oktober, 20 uur (enzovoort elke dinsdag)
Workshop & session o.l.v. Arnold Dooyeweerd
Eerst les, dan samen muziek maken. Grijp je kans en de microfoon, want je bent nooit te jong of te oud om iets nieuws te gaan doen.
gratis
Vrijdag 19 oktober, 20.30 uur
AmsterdamDanceEvent special: Humcrush & Sidsel Endresen
Sidsel Endresen heeft een uitzonderlijke stem die beweegt tussen jazz, spoken word en mystieke verstilling. Ze is bovendien een formidabele improvisator. Met de spaarzame, strakke percussie van het Noorse duo Humcrush.
www.amsterdam-dance-event.nl
€ 18
Donderdag 25 oktober, 20.30 uur
Oliver's cinema: Eric Vloeimans, Tuur Florizone en Jörg Brinkmann
Nieuw project van multitalent trompettist Eric Vloeimans, met als inspiratie de wereld van de film.
€ 20

MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ, Piet Heinkade 1
Donderdag 18 oktober, 20.15 uur / inleiding 19.15 uur, foyerdeck 1
Nederlands Blazers Ensemble, Zij aan Zij
Şevval Sam en Aynur, zangeressen van respectievelijk Turkse en Koerdische komaf, staan zij aan zij op het podium met het Nederlands Blazers Ensemble. Beiden zijn sterren, ook buiten de eigen landsgrenzen. Maar dat Aynur zingt in het Koerdisch is in Istanbul nog steeds niet vanzelfsprekend.
Verbindende componisten zijn de Turks-Amerikaanse Kamran Ince (1960) en de in Nederland opgeleide componist en jazzpianist Evrim Demirel (1977).
€ 34 / stadspas & CJP € 27
Dinsdag 23 oktober, 12.30 uur
Harriet Krijgh + Pia Eva Greiner, lunchconcert
Eerste in een serie van acht lunchconcerten, i.s.m. het Nationaal Muziekinstrumenten Fonds en het Conservatorium van Amsterdam. Harriet Krijgh en Pia Eva Greiner, cello.
gratis

STUDIO/K, Timorplein 62
Zaterdag 27 oktober, 23 uur
Halloween: Dikke Dampende Dubstep
Deze gitzwarte Halloween wegdansen tot lang na twaalven met dikke dampende dubstep, drum 'n bass, ranzige horrorfilms en gruwelijke visuals. Stervende mannen en schreeuwende maagden opgelet: horrorfiguren krijgen dikke dampende korting.
€ 9 / verkleed € 6

BIMHUIS, MUZIEKGEBOUW AAN 'T IJ, OBA
Vrijdag 26 oktober - zaterdag 3 november
Cello Biënnale
Een ode aan dit prachtige instrument, want er is zoveel meer dan de cellosuites van Bach. Met nationale en internationale solisten, ensembles en orkesten in zo'n 60 concerten, masterclasses en presentaties. Te veel om hier op te noemen.
www.amsterdamsecellobiennale.nl

THEATER EN DANS

BIMHUIS, Piet Heinkade 3
Maandag 5 november 20 uur
Monday Match
Elke eerste maandag van de maand in het Bimhuis ontmoeten dansers en muzikanten elkaar in improvisatie. Altijd nieuw, altijd onvoorzien en altijd van hoog niveau. Deze maand o.l.v. Kenzo Kusuda & Mark Alban Lotz.
Na afloop: DJ Philippona
gratis

KIT Bibliotheek, Mauritskade 63
Donderdag 18 oktober, 16.30 uur
Oom Jan, planter in Indië
Diederik van Vleuten vertelt het persoonlijke verhaal van zijn oud-oom Jan. Met vele foto's uit het Van Vleuten-familiearchief. Acteur, tekstschrijver, componist Van Vleuten is op dit moment ambassadeur van het project 'Foto zoekt familie'.
www.tropenmuseum.nl/fotozoektfamilie
Reserveren noodzakelijk: 568 84 62
of library@kit.nl
€ 10 / studenten en KIT-leden € 7,50.

KNSM-laan 11
Donderdag 18, vrijdag 19 & zaterdag 20 oktober, 20.30 uur
Circus Treurdier, Het eeuwige nachtcafé V - Het Volk Het Land Uit!
Circus Treurdier viert een nieuwe dictatuur. Dadaïstisch despoot Koenijn trakteert er op drank, liederlijke muziek, mitrailleurpoëzie en kanonnenvoer.
Het Eeuwige Nachtcafé is een mix tussen een voorstelling en een café chantant. Absurdistische scenes en sketches worden afgewisseld met liederen en muziek, er zijn meerdere, korte pauzes en de bar blijft tot diep in de nacht open.
www.circustreurdier.nl
€ 17 / online € 16

Circus Treurdier

MUIDERPOORTTHEATER, 2e Van Swindenstraat 26
Zaterdag 10 november, 19.30 uur
Multiple Jam
Dé hotspot voor jonge streetdancers, dansmakers en publiek. Iedereen kan naar hartelust jammen, battlen en dansen. Met Dj Apache, Dj Broky B en MC Bennie. Meebattlen? Mail naar info@muiderpoorttheater.nl.
€ 5

FILM

STUDIO/K, Timorplein 62
Zaterdag 13 - zondag 21 oktober, 15 uur
Nono het zigzagkind, Ice Age 4, Brave
Extra kinderfilms in de herfstvakantie, elke dag en voor een zacht prijsje. Spanning, humor en heldendom terwijl het buiten plenst.
€ 7
Maandag 22 oktober, 15 uur
Klassiekers in /K: The Night of the hunter
Amerikaanse thriller over een dominee die gelooft God een dienst te bewijzen door weduwen eerst te trouwen en dan te vermoorden.
€ 8,50 / € 5 / Cineville gratis
gratis kopje koffie/thee

THEATER VRIJBURCHT, Jan Olphert Vaillantlaan 143
Zondag 14 oktober, 15.30 uur
Kauwboy
Veel bejubelde en bekroonde familiefilm over de tienjarige Jojo die een uit het nest gevallen kauwtje mee naar huis neemt. In het verzorgen van de vogel vindt hij troost voor het verdriet over zijn afwezige moeder. Grote thema's subtiel verfilmd.
€ 5
Vrijdag 19 oktober, 20.30 uur
Poulet aux Prunes
De laatste dagen van meesterviolist Nasser Ali, die niet verder wil leven zonder zijn viool. En over zijn vrouw, die niet verder wil leven met de viool.
€ 6, gratis kopje koffie/thee

Vrijdag 2 november, 20.30 uur
Intouchables
Nog niet gezien? Op naar Vrijburcht dan voor deze film die niet zonder reden in het rijtje 'Beste films allertijden' staat. Naar een waargebeurd verhaal over de onlogische relatie tussen een aan zijn rolstoel gekluisterde miljonair en zijn verzorger. Zakdoeken mee.
€ 6, gratis kopje koffie/thee

BEELDENDE KUNST

CBK, Oranje Vrijstaatkade 71
Donderdag 25 oktober - zaterdag 17 november, di-za 11-17 uur, do 11-20 uur
De Onafhankelijken 1912-2012 – Verleden-Heden-Toekomst
Wat delen Piet Mondriaan en Roland Broekhuis? Wat inspireerde Kees Verweij en hoe kijkt Nora Hooijer daar tegen aan? Wie wordt de Sluijters van de toekomst? Hebben de kunstenaars van nu nog een binding met de grote namen die hen zijn voorgegaan? De leden van Kunstenaarsvereniging De Onafhankelijken tonen aan wie ze schatplichtig zijn.
gratis

LLOYD HOTEL, Oostelijke Handelskade 34

Donderdag 18-maandag 22 oktober, dagelijks 9-01 uur
Ties Mellema, In Between the Music
Klassiek saxofonist Ties Mellema maakt sinds 2011 op weg van en naar repetities en optredens prachtige LOMO foto's. Op de openingsavond van de tentoonstelling speelt Mellema ook een stukje.
Donderdag 15 november-maandag 31 december, dagelijks 9-01 uur
Lloyd history
Van 1965 tot 1989 was het Lloyd Hotel een 'Rijksinrichting voor Jongeren'. Beeld en geluid brengen deze roerige jaren uit de geschiedenis weer tot leven. Over ontsnappingen, trucs om hash binnen te smokkelen, de isoleercel en spanningen tussen de 'harde' bewakers en de 'softe' groepsleiders.

PAKHUIS DE ZWIJGER, Piet Heinkade 179
Maandag 22 oktober, 20 uur
De donkere kamer, Pride Photo Award 2012
Avond rond het thema van Pride Photo Award 2013: 'Extremely Normal'. Als het gaat over homo's, lesbiennes, biseksuelen en transgenders (LHBT) tonen de media graag extravagante foto's: drag queens, halfnaakte dansende mannen op een boot. Dat LHBT's net zo gewoon, bijzonder of saai zijn als de rest levert geen aantrekkelijke beelden op. Hoe kun je het gewone, het alledaagse op een aansprekende manier fotograferen?
Aanmelden via www.dezwijger.nl/page/57306/nl
€ 5

OBA, Oostelijke Handelskade 143, Expozaal
T/m 9 december, dagelijks 10-22 uur
Ode aan Claudy Jongstra, Vilt
Tentoonstelling met werk en achtergrondinformatie van de maakster van het grote wandtapijt dat de hal van de OBA siert. Met haar meest karakteristieke werken van de afgelopen 15 jaar uit de mode en architectuur en vrij werk.
gratis

JEUGD

BIMHUIS, Piet Heinkade 3
Zondag 28 oktober & zaterdag 3 november, 13.30 uur
Cello8tet Amsterdam, Cellostorm
Ooit wel eens het donderende gebrul van een echte orkaan gehoord? De acht cellovrienden uit Stilland niet. Op hun hangplek fantaseren ze over hoe de wereld er elders uit zal zien. Totdat er plotseling een heftige storm opsteekt.... Opeens zijn ze allemaal alleen... Zwervend door vreemde landen moeten zij op zoek naar elkaar en een bijzondere toverspreuk die zorgt dat zij hun geluiden weer op een rijtje krijgen.
€ 10 / kinderen € 7,50

PLEINTHEATER, Sajetplein 39
Woensdag 17 oktober, 10.30 uur
Cie squeeZz, Berg
Ontdekkingstocht voor spelers en publiek, bergopwaarts naar waar het uitzicht adembenemend is. I.s.m. festival 2 Turven Hoog, voor kinderen van 2 tot 6 jaar.
€ 7,50 / € 5
Vrijdag 26 oktober, 13 uur
Nina Beem en Stam events, Show your skills
Een workshop vol zelfexpressie en plezier voor kinderen vanaf 7 jaar. Dansen, zingen en acteren onder leiding van enthousiaste vaklieden. Na drie uur les presenteren de kinderen wat ze gedaan hebben, mét licht, geluid, kostuums en make-up!
Reserveren via www.pleintheater.nl
of tel. 693 33 80
€ 7,50

OBA, Theater van 't Woord, Oosterdokskade 143
Zaterdag 20 oktober, 15 uur
Swing mee met de Swingende Giraffen!
De Swingende Giraffen spelen Nederlandstalige kinderliedjes met latin swing. Tijdens een optreden van de Giraffen hoeven kinderen niet stil te zitten. Meezingen, dansen en op een intrument spelen horen er helemaal bij. Voor kinderen van 3 tot 8 jaar.
€ 10 / met OBA-pas € 5

Zondag 28 oktober, 15 uur
De Zingende Harp, Stippie en Jan
Een ontroerend verhaal over twee buitenstaanders die vriendschap sluiten. Samen ontdekken ze dat je tegen een stootje kan als je een vriend hebt. Kinderopera voor kinderen vanaf 4 jaar.
€ 15 / met OBA-pas of stadspas 7,50

TAAL

OBA, Theater van 't Woord, Oosterdokskade 143
Maandag 22 oktober, 20 uur
Jan Brokken en Das Buch
Literaire talkshow door Judith Uyterlinde, deze keer in samenwerking met de Amsterdamse Cello Biënnale. Met Jan Brokken, over de liefde voor muziek. In *Baltische zielen* betoont Brokken zich een bewonderaar van de Letse componist Peteris Vasks, die *Das Buch* componeerde voor cellosolo. *Das Buch* wordt tijdens deze Literaire Salon uitgevoerd door de jonge celliste Geneviève Verhage.
€ 15 / met OBA-pas € 7,50

VARIA

PAKHUIS DE ZWIJGER, Piet Heinkade 179
Woensdag 17 oktober, 20 uur
ADE Beamlab
Een melting-pot van bewegend beeld en geluid. Met video, interactieve projecties en licht- en geluidskunst. Makers praten over inhoud, technieken, software en het groeiende belang van bewegend beeld bij dance-evenementen en concerten.
Reserveren via www.dezwijger.nl/page/56405/nl
gratis
Woensdag 31 oktober, 20 uur
Control Gamelab #5
Wat zijn de beste games die het afgelopen jaar in Nederland zijn gemaakt? Control Gamelab neemt een voorproefje op de prijsuitreiking in november door voor het eerst tijdens een live-event de nominaties bekend te maken. Een avond vol spanning dus, aangevuld met live interviews met succesvolle developers en winnaars van vorige edities.
Reserveren via www.dezwijger.nl/page/54618/nl

ADVERTENTIE

ineen
opleiding en training in energiewerk, healing en reading

Leren werken met energie en intuïtie, chakra-psychologie en Inka-energiewerk

BASISCURSUS maart-juni en mei-juli
GEVORDERDEN februari - april
INDIVIDUELE COACHING en
READING

Margo Kistemaker, psycholoog NIP
06 2479 7014 / 020 330 3640
INEEN
Veemarkt 71, 1019 DA Amsterdam
www.ineen.org margo@ineen.org

Telefoonnummers en gratis spreekuren

ADVOCATEN

AMSTEL ADVOCATEN
Panamalaan 112, tel. 528 90 30
Gratis spreekuur op afspraak: elke vrijdag 08.30-10.00 uur

VAN DOORN CS ADVOCATEN
Zeeburgerdijk 50, tel. 693 55 44
Gratis spreekuur: elke maandag
16.00 - 17.00 uur

GLOBAL RUITENBERG
Piet Heinkade 215, tel. 627 27 35
Gratis inloopspreekuur: elke woensdag
17.00 - 18.30 uur

VEEM ADVOCATEN
Pedro de Medinalaan 12, Gebouw HVO Querido, tel. 664 08 48
Gratis juridisch spreekuur:
elke vrijdag van 16.00 - 17.00 uur

ALGEMEEN

POLITIE BALISTRAAT
Balistraat 104
Spoedeisende zaken: tel. 112
Niet spoedeisende zaken: tel. 0900 88 44
Meld misdaad anoniem: tel. 0800 7000

STADSDEELKANTOOR
Bezoekadres: Oranje-Vrijstaatplein 2
Postadres: Postbus 380, 1000 AJ Amsterdam
Gratis informatienummer: 0800 933 28 74
Algemeen telefonnummer: 608 07 11

CONFLICTBEMIDDELING

BETER BUREN
Bemiddeling bij onenigheid tussen buren als ze er zelf niet uitkomen.
Tel. 689 18 59

MEDIATIONBUREAU.NET
Bemiddeling bij arbeidsconflicten, echtscheiding, zakelijke geschillen e.d.
Gratis spreekuur op afspraak:
dinsdag 9.00-10.00 uur,
Tel. 820 22 07
e-mail: info@mediationbureau.net

MAATSCHAPPELIJK WERK

WMO LOKET
Weet je niet waar je moet zijn met een vraag of een probleem inzake overheids- of gemeentelijke voorzieningen? Er is een gratis nummer, dat je verbindt met een helpdesk die je kan zeggen waar je met je probleem of vraag heen moet.
WMO helpdesk, tel. 0800 0643
WMO loketspreekuren: Indische Buurt, Flevohuis, maandag 14.30 - 16.00 uur en woensdag 14.00 - 15.30 uur, Oostelijk Havengebied, Sporenburg, donderdag 13.30 - 14.30 uur
Telefonisch spreekuur maandag - vrijdag 13.00 - 16.00 uur, tel. 462 03 99

STICHTING ViiA
Loket Zorg en Samenleven IJburg
IJburglaan 727B (gezondheidscentrum Haveneiland), tel: 495 22 50
Maandag t/m vrijdag 9.00 - 17.00 uur

MELDPUNTEN

OVERLAST HORECA
tel. 421 45 67

EXTREME OVERLAST
tel. 567 06 61

WONEN EN BUREN

WIJKSTEUNPUNT WONEN OOST
Voor alle zaken betreffende huur en woning.
Wijttenbachstraat 34hs, tel. 462 03 30
Inloopspreekuren:
maandag 19.00 - 20.00 uur
woensdag 9.00 - 12.00 uur

ADVERTENTIE

FLEX WERKPLEK te huur in Zeeburg voor ZZP'er, thuiswerker, freelancer

- Wilt u dichtbij huis een ruime, rustige en betaalbare FLEX werkplek huren om prettig te werken?
- Wilt u klanten of zakenrelaties in een representatieve ruimte kunnen ontvangen?

Voor informatie mail naar info@tanarboconsultant.nl of bel op dinsdag, woensdag of donderdag op telefoonnummer 020-8202207
Website: www.denieuwevaart.info

Adverteren

Wilt u adverteren in de IJopener? Stuur een e-mail naar info@ijopener.nl
Kijk voor meer informatie over adverteren op onze website www.ijopener.nl

TARIEVEN

Tarief per cm2	€ 1,95
Toeslag vaste plaats	10%
Toeslag achterpagina	25%
Korting minimaal 5 nummers aaneen	10%

AFMETINGEN

Breedte	70, 145 of 220 mm
Hoogte	variabel

ADVERTENTIES OPMAKEN OF WIJZIGEN
Op aanvraag

ADVERTENTIES AANLEVEREN
Advertenties dienen aangeleverd te worden in PDF- of JPEG-formaat. De redactie draagt geen verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van door adverteerders aangeleverde advertenties.

Klachten over de bezorging kunt u melden via het formulier op onze website www.ijopener.nl

Bezorging

Heeft u een nee/nee sticker op de deur en wilt u toch de IJopener lezen? Op onderstaande punten kunt u een exemplaar ophalen.

Indische Buurt
- Civic Zeeburg, Obiplein 14-16
- Cybersoek, Timorplein 22
- Java Bookshop, Javastraat 145
- Openbare Bibliotheek, Javaplein 2
- De Meevaart, Balistraat 48A

Oostelijk Havengebied:
- Boekhandel van Pampus, KNSM-laan 303
- Boulevard Café, Cruquiusweg 3
- Bruna, Oostelijke Handelskade 1061-1063
- Lloyd Hotel, Oostelijke Handelskade 34
- Pakhuis De Zwijger, Piet Heinkade 179

IJburg:
- Bloem en Zee, IJburglaan 444
- Gezondheidscentrum Haveneiland, IJburglaan 727
- Sportschool Life and Kicking, Eva Besnyöstraat 29

Oost:
- Stadsdeelkantoor Oost, Oranje-Vrijstaatplein 2

Scheepspuzzel

In ons waterrijke gebied wemelt het van de schepen. Het kost u vast weinig moeite om onderstaande scheepsonderdelen en -toebehoren thuis te brengen. Vul de benaming onder de foto in. Gelijke cijfers zijn gelijke letters. Neem de genummerde letters over in de vakjes van de oplossing. Met wat eigen invulwerk ontstaat dan een gezegde dat afkomstig is uit de scheepvaart.

Stuur uw oplossing vóór 27 november a.s. per e-mail naar info@ijopener.nl of per post naar IJopener, Zeeburgerdijk 175-1, 1095 AB Amsterdam.

Energiek het najaar in!

www.thephotofactory.nl
C. van Eesterenlaan 15 - 020 - 419 72 00

De twee winnaars van deze puzzel krijgen naar keuze een luxe Varta penlight oplader, een universele Li Ion oplader of een Hähnel fotocamera-accu naar keuze.

De winnaars van de vogelpuzzel in de juni-editie van de IJopener zijn mevr. C.E. Waller Zeper, Pauline Nieuwhof en Leen Pauwels. Zij kunnen bij The Photo Factory een keuze maken uit een shirt, beker, romper, iPad-hoes of kussen met eigen tekst en/of foto.

11				7	7		6

5				7

9				10		9				

4			

8		3	

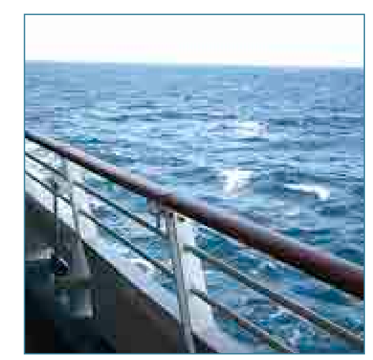

	3	8			

11					3	

2			11

	1		8		

7		3	

	2			7			2

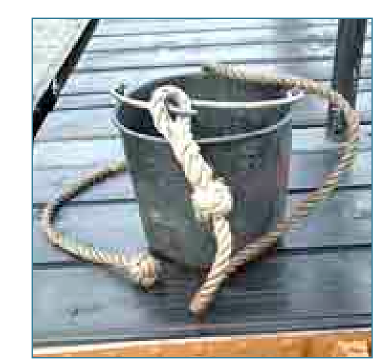

9			11

Oplossing

5	8	11	■		3	2	■		3	2	10	■		3	7	8			9	2

4		3	2	■	4	3		■	6	3	■	1	5		3		11	■		3	7		3	2	2	3	

Thorwald Brouwer makelaars

Celebesstraat 42 A
Bovenste verdieping! Gelegen aan Java-straat, terras op het zuiden Ca. 60 m²
Vraagprijs: € 169.000 k.k.

Bogortuin 54
Uniek penthouse op Java-eiland met panoramisch uitzicht. Ca. 154 m²
Vraagprijs: € 649.000 k.k.

IJburglaan 518
Licht design appartement met fantastisch uitzicht over Diemerpark. Ca. 215 m²
Vraagprijs: € 679.000 k.k.

Cas Oorthuyskade 238
3-kamer appartement met zonnig balkon en prachtig uitzicht. Ca. 85 m²
Vraagprijs: € 209.000 k.k.

IJburglaan 502
Unieke loft, gelijkvloers. Ca. 235 m² incl. terras
Vraagprijs: € 575.000 k.k.

Bogortuin 17
Prachtig 3-kamer appartement direct aan IJhaven op Java-eiland. Ca. 115 m²
Vraagprijs: € 419.000 k.k.

Zwanebloemlaan 106
3-kamer appartement met eigen opgang en royaal dakterras op ZW. Ca. 85 m²
Vraagprijs: € 249.000 k.k.

Veembroederhof 199
Ruim en perfect afgewerkt 3-kamer appartement. Ca. 75 m²
Vraagprijs: € 275.000 k.k.

Zeeburgerkade 676
Schitterend pakhuis 3-kamer appartement aan de Entrepothaven. Ca. 102 m²
Huurprijs: € 1.300 per maand

Jan Vrijmanstraat 54
Gezinshuis met tuin op het zuidwesten. Ca. 130 m²
Vraagprijs: € 399.500 k.k.

Entrepothof 68
Prachtig uitzicht over de stad, ideale zonligging, mooi afgewerkt. Ca. 85 m²
Vraagprijs: € 275.000 k.k.

Panamakade 30
Een ideaal familiehuis met 2 dakterrassen en balkon! Ca. 138 m²
Vraagprijs: € 475.000 k.k.

Maria Austriastraat 77
Fantastisch nieuw appartement. Koffers pakken en verhuizen. Ca. 90 m²
Vraagprijs: € 239.000 k.k.

Funenpark 541
Benedenwoning in centrum van A'dam in oase van groen & rust! Ca. 90 m²
Vraagprijs: € 379.000 k.k.

Sumatrakade 1313
Schitterend appartement met balkon op ZW op gewilde Java-eiland. Ca. 127 m²
Vraagprijs: € 475.000 k.k.

Johan van der Keukenstraat 26
Licht, sfeervol 3-kamer hoekappartement met weids uitzicht. Ca. 80 m²
Vraagprijs: € 209.500 k.k.

Scheepstimmermanstraat 10
Unieke helft van een grachtenpand met eigen steiger! Ca. 106 m²
Vraagprijs: € 439.000 k.k.

Johan van der Keukenstraat 206
Ruim en licht appartement met groot balkon op het noordwesten. Ca. 85 m²
Vraagprijs: € 206.000 k.k.

Eva Besnyöstraat 99
Mooi verbouwde eensgezinswoning met 3 slaapkamers en tuin. Ca. 100 m²
Vraagprijs: € 295.000 k.k.

Cas Oorthuyskade 270
3-kamer appartement op de 6e etage met fantastisch uitzicht over het IJ. Ca. 85 m²
Vraagprijs: € 239.000 k.k.

Wilt u uw woning verkopen?
Wij komen graag bij u langs
voor een vrijblijvend gesprek!

Vestiging Oostelijk Havengebied:
Levantkade 125
1019 MJ Amsterdam
telefoon: 020 - 419 45 80

Vestiging IJburg:
IJburglaan 835
1087 CL Amsterdam
telefoon: 020 - 419 39 29

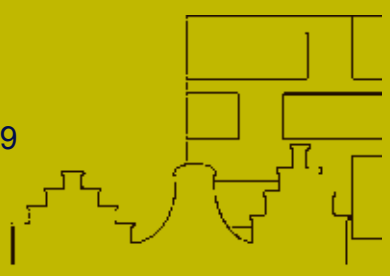

e-mail: info@thorwaldbrouwer.nl

www.thorwaldbrouwer.nl